

Република Србија
ГРАД ЧАЧАК
Градско веће
Број:06-7/2024-III
18. јануар 2024. године
Ч А Ч А К

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Сл.гласник РС“ бр.129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 - др. Закон, 47/2018 и 111/2021 – др закон) и члана 84. Статута града Чачка („Сл.лист града Чачка“ бр. 6/2019),

Градско веће града Чачка, на седници одржаној 18. јануара 2024. године, утврдило је

ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА Д.О.О. „НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ ПАРК ЧАЧАК“ ЧАЧАК ЗА 2024. ГОДИНУ

па предлаже Скупштини да донесе

ОДЛУКУ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА Д.О.О. „НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ ПАРК ЧАЧАК“ ЧАЧАК ЗА 2024. ГОДИНУ

у тексту који је достављен одборницима за седницу Скупштине.

Известиоци на седници Скупштине су Мирко Пешић, в.д. директора Д.О.О. „Научно технолошки парк Чачак“ Чачак и Владимир Гојгић, начелник Градске управе за локални економски развој.

ПРЕДСЕДНИК
ГРАДСКОГ ВЕЋА
Милун Тодоровић



На основу члана 54. став 1. тачка 44. Статута града Чачка („Сл.лист града Чачка“ бр. 6/2019),

Скупштина града Чачка, на седници одржаној _____, донела је

ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА
Д.О.О. „НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ ПАРК ЧАЧАК“ ЧАЧАК ЗА 2024. ГОДИНУ

I

ДАЈЕ СЕ сагласност на План и програм рада ДОО „Научно технолошки парк Чачак“ Чачак за 2024. годину, који је усвојила Скупштина ДОО „Научно технолошки парк Чачак“ Чачак на седници одржаној 15. јануара 2024. године, број 1547.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Чачка“.

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

Број: _____

ПРЕДСЕДНИК
Скупштине града Чачка
Игор Трифуновић



Република Србија
ГРАД ЧАЧАК
Градска управа за
локални економски развој
Број: Служб./ 2024-IV-5
Датум: 16.01.2024. год.
ЧАЧАК

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА ЧАЧКА

ЧАЧАК

ПРЕДМЕТ: Мишљење

Градској управи за стручне послове Скупштине, Градоначелника и Градског већа достављен је План и Програм рада ДОО "Научно технолошки парк Чачак" Чачак за 2024. годину и наведена Управа је, по службеној дужности, проследила исти, Градској управи за локални економски развој–Групи за праћење пословне политике јавних предузећа, ради давања мишљења Градском већу града Чачка. Група за праћење пословне политике јавних предузећа је више пута обављала консултације са предузећем, ради ефикасности у раду, давала упутства и примедбе усмено и путем електронске поште, да би се дошло до Плана и Програма за 2024. годину усаглашеног са прописима који регулишу ову материју.

На основу Плана и Програма рада ДОО "Научно технолошки парк Чачак" Чачак за 2024. годину, Градска управа за локални економски развој, након сагледаног Плана и Програма, доставља следеће

М И Ш Љ Е Њ Е

Приходи, и на основу њих расходи, су планирани на основу намењених средстава из буџета града Чачка, буџета Републике Србије и планираних сопствених прихода од услуга и пројеката, а на основу пословања претходних година.

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС“, бр. 92/2023) планиране су субвенције из буџета РС у оквиру Министарства науке, технолошког развоја и иновација за подршку раду ДОО "Научно технолошки парк Чачак" Чачак у 2024. години у укупном износу од 14.000.000 динара. Распоред и коришћење средстава вршиће се у складу са посебним актом Владе.

Одлуком о буџету града Чачка за 2024. годину („Службени лист града Чачка“, бр. 21/2023) су у оквиру Програма "Локални економски развој" – Активност „Унапређење привредног и инвестиционог амбијента“ намењена средства из буџета града Чачка ДОО "Научно технолошки парк Чачак" Чачак за 2024. годину у укупном износу 18.000.000,00 динара.

Планом и Програмом рада ДОО „Научно технолошки парк Чачак“ Чачак планира се маса средстава за зараде и накнаде за лица ангажована по уговору, а планирана број и облик

запошљавања односно ангажовања лица, реализоваће се у складу са потребама и прописима који регулишу наведену материју.

Закључак: План и Програм рада ДОО "Научно технолошки парк Чачак" Чачак за 2024. годину урађен је у складу са Одлуком о буџету града Чачка за 2024. годину („Службени лист града Чачка“, бр. 21/2023) и Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС“, бр. 92/2023).

НАЧЕЛНИК

Градске управе за
локални економски развој
Владимир Гојгић





НАУЧНО
ТЕХНОЛОШКИ
ПАРК
ЧАЧАК



НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ
ПАРК ЧАЧАК д.о.о.
бр. 1548
15.01.2024 год.
ЧАЧАК

Др Драгише Мишовића 169 • 32000 Чачак, Србија
Т. +381 32 55 90 410 +381 32 55 90 411

ПРИМЉЕНО: 16. 01. 2024

ГРАД ЧАЧАК
ГРАДСКА УПРАВА
ПИСАРНИЦА ЧАЧАК

ГРАД ЧАЧАК
ГРАДСКОЈ УПРАВИ ЗА СТРУЧНЕ
ПОСЛОВЕ СКУПШТИНЕ, ГРАДОНАЧЕЛНИКА И ГРАДСКОГ ВЕЋА
ЖУПАНА СТРАЦИМИРА 2, 32000 ЧАЧАК

Предмет: ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОО НАУЧНО ТЕХНОЛОШКОГ ПАРКА ЧАЧАК ЗА 2024. ГОДИНУ

Поштовани,

Овим дописом Вам се обраћамо за сагласност на План и програм рада доо Научно технолошког парка Чачак за 2024. годину.

У прилогу достављамо:

- Одлуку Скупштине оснивача НТП Чачак о усвајању Плана и програма рада доо НТП Чачак за 2024. годину, број 1547 од 15.01.2024. године
- План и програм рада доо Научно технолошког парка Чачак за 2024. годину

У Чачку, дана 15.01.2024. године



Мирко Пешић

Мирко Пешић, в.д. директора НТП Чачак

ДОО НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ ПАРК ЧАЧАК

МБР 20793112 ПИБ 107393266, ДР ДРАГИШЕ МИШОВИЋА 169, ЧАЧАК

На основу Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, - др. Закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018/, 91/2019 и 109/2021), Пословника о раду број 927 од 02.08.2021. године, Одлуке о усвајању новог оснивачког акта друштва са ограниченом одговорношћу Научно технолошки парк Чачак број 941/1 од 14.09.2021. године, Скупштина друштва ДОО Научно технолошки парк Чачак, на седници одржаној дана 12.01.2024. године доноси:

**ОДЛУКУ О УСВАЈАЊУ ПЛАНА И ПРОГРАМА РАДА ДОО НАУЧНО
ТЕХНОЛОШКИ ПАРК ЧАЧАК ЗА 2024. ГОДИНУ**

Члан 1.

Усваја се План и програм рада ДОО Научно технолошки парк Чачак за 2024. годину.

Члан 2.

О извршењу ове Одлуке стараће се в.д. директора ДОО Научно технолошки парк Чачак Мирко Пешић.

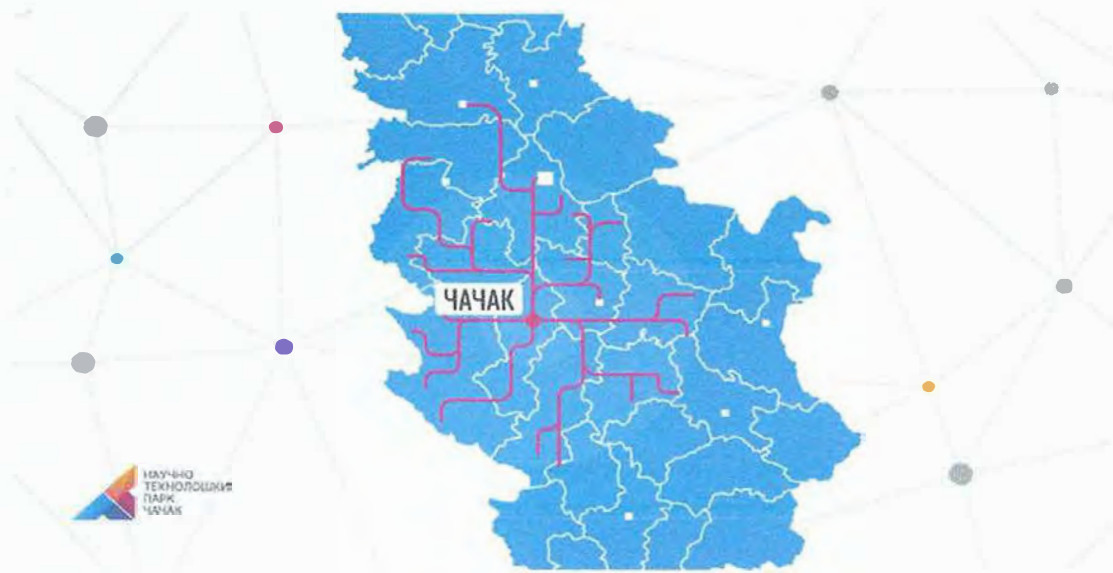
Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

У Чачку, дана 15.01.2024. године

Председник скупштине





ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ЗА 2024. ГОДИНУ



НАУЧНО
ТЕХНОЛОШКИ
ПАРК
ЧАЧАК

Д.О.О. НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ ПАРК ЧАЧАК

Др Драгише Мишовића 169, 32000 Чачак | Контакт: 032 5590 411

ntpcacak.rs | info@ntpcacak.rs

Матични број: 20793112

Чачак, Јануар 2024. године

Садржај

УВОД	3
ОБЛАСТИ ПОСЛОВАЊА	7
ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПОСЛОВАЊА	14
ОПШТИ ЦИЉ 1: Увећање броја стартапа, стартап тимова и стартап компанија	14
ОПШТИ ЦИЉ 2: Унапређење пословног амбијента кроз сарадњу науке и привреде	19
ОПШТИ ЦИЉ 3: Унапређење пословних капацитета НТП-а Чачак као дела иновационе инфраструктуре Републике Србије	23
ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ	33
МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ	37
ИДЕНТИФИКОВАНИ РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА	40
ФИНАНСИРАЊЕ ОПЕРАТИВНОГ ПОСЛОВАЊА	42
ЗАКЉУЧАК	46

УВОД

Научно технолошки парк Чачак (**у даљем тексту: НТП Чачак**) пружа институционалну подршку стартап и технолошким компанијама, у развоју и комерцијализацији иновативних производа/услуга, пружајући им пакет инфраструктурних и стручних програма подршке за развој и унапређење пословања. Стручна подршка је доступна како стартапима тако и растућим високотехнолошким компанијама (МСП и ИРД), кроз прилагођене програме.

Циљ НТП-а Чачак је развој иновационог привредног екосистема кроз повезивање научно истраживачких потенцијала и привредних ентитета у циљу примене технолошких иновација, развоја стартап компанија, запошљавања младих високообразованих кадрова, са директним утицајем на развој пословног амбијента.

Правни и стратешки основ пословања

Друштво са ограниченом одговорношћу Научно технолошки парк Чачак, МБ 20793112, ПИБ 107393266 основано је у складу са Уставом РС, Законом о привредним друштвима и Законом о иновационој делатности и регистрован у складу са Законом о Агенцији за привредне регистре и Законом о регистрацији привредних субјеката, Решењем број БД 147601/2011 од 29.12.2011. године у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, као и у складу са Законом о општем управном поступку и Законом о иновационој делатности у Регистру иновационих делатности Министарства просвете, науке и технолошког развоја Решењем број 391-00-38/2014-16 од 10.11.2014. године.

НТП Чачак, у складу са Законом о иновационој делатности (Сл. Гласник РС, бр. 129/2021), је привредно друштво чији је циљ подстицање економског развоја кроз промоцију и развој иновационе делатности путем стимулације и управљања токовима знања и технологија између универзитета, научноистраживачких организација, привредних субјеката и тржишта, као и путем пружања подршке креирању и расту иновативних привредних субјеката.

Иновативни субјекти који користе услуге Научно-технолошког парка стичу статус чланице НТП-а Чачак, којој НТП Чачак на једној или више локација обезбеђује просторне и инфраструктурне услове за рад и истовремено пружа друге услуге ради подизања нивоа високошколског, научноистраживачког, развојног, иновационог или производног рада.

НТП Чачак пружа следеће услуге: 1) коришћења пословног простора, лабораторија и телекомуникационе инфраструктуре; 2) административне и књиговодствене услуге; 3) обука и тренинга; 4) подршке развоју иновативних производа и услуга, припрема и повезивање са потенцијалним инвеститорима, умрежавање и промовисање; 5) пословног и финансијског саветовања; 6) повезане с правима интелектуалне својине; 7) друге услуге са циљем пружања подршке развоју иновационе делатности.

Позитивни прописи који се примењују у раду НТП-а Чачак:

- Устав Републике Србије („Сл. Гласник РС“ бр. 98/2006 и 115/2021)
- Закон о иновационој делатности („Сл. гласник РС“ , 129/2021);
- Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, 36/2011, 99/2011, 83/2014- др. Закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 и 109/2021);
- Закон о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ бр. 29/78, 39/85, 45/89 - одлука УСЈ и 57/89, "Сл. лист СРЈ", бр. 31/93, "Сл. лист СЦГ", бр. 1/2003 - Уставна повеља и "Сл. гласник РС", бр. 18/2020);
- Закон о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење)
- Закон о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. Гласник РС“ бр. 34/2003, 64/2004 одлука УСРС, 84/2004- др. закон, 85/2005, 101/2005 – др. закон, 63/2006 одлука УСРС, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014, 142/2014, 73/2018, 46/2019 – одлука УС, 86/2019, 62/2021, 125/2022, 138/2022 и 76/2023)
- Закон о науци и истраживањима („Сл. гласник РС“, број 49 од 8. јула 2019.године)

- Уговор о оснивању ДОО НТП Чачак, број 941/1 од 14.09.2021. године;
- Пословник о раду скупштине ДОО НТП Чачак број 927 од 02.08.2021 године;
- Закон о рачуноводству („Сл. Гласник РС“ бр. 73/2019 и 44/2021 – др. закон)
- Закон о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/2004, 86/2004- испр., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014- усклађени дин. Изн.68/2014-др.закон, 142/2014, 5/2015-усклађени дин.изн. 83/2015, 5/2016- усклађени дин.изн. 108/2016, 7/2017-усклађени дин.изн. 113/2017, 13/2018, усклађени дин.изн. 30/2018, 4/2019-усклађени дин.изн. 72/2019, 8/2020- усклађени дин. Износи 153/2020 и 138/2022)
- Закон о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС“ бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 - одлука УС и 66/2019);
- Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ бр. 91/2019);
- Закон о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 - др. закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - др. закон, 142/2014, 91/2015 - аутентично тумачење, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 и 118/2021);
- Закон о службеној употреби језика и писама („Службени гласник РС“ бр. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др. закон, 30/2010, 47/2018 и 48/2018 - испр.);
- Закон о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС“ бр. 43/2001, 101/2007, 92/2011);
- Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ бр. 22/2009 и 52/2021);
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“ бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021)
- Закон о заштити података о личности („Сл. Гласник РС“ бр. 87/2018)
- Закон о фискализацији („Сл. Гласник РС“ број 153/2020, 96/2021 и 138/2022)
- Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању („Сл. Гласник РС“ бр.94/2017 и 52/2021)
- Закон о општем управном поступку („Сл. Гласник РС“ бр.18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС)
- Закон о спречавању корупције („Сл. Гласник РС“ број 35/2019, 88/2019, 11/2021 аутентично тумачење, 94/2021 и 14/2022)
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл. Гласник РС“ број 35/2023)
- Закон о родној равноправности („Сл. Гласник РС“ број 52/2021)
- Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године „Моћ знања“ („Сл. гласник РС“, број 10 од 10. фебруара 2021. године);
- Одлука о повећању основног капитала (број 757 од 25.маја 2020.године);
- Уговор DIN2 број 910 од 15.06.2021.године;
- Споразум о спровођењу пројекта „Технопарк Србија 2- подстицање извоза кроз развој технолошких паркова“ потписан између Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Града Чачка који је заведен код Града Чачка под бројем 401-24/2020-2 дана 24.01.2020. године;
- Уговор између Републике Србије, Кабинета министра без портфеља задуженог за иновације и технолошки развој и Града Чачка број 926 од 30.07.2021.године;
- Стратегија паметне специјализације Републике Србије 2020.-2027. године;
- Стратегија развоја вештачке интелигенције у Републици Србији 2020.-2025.године;
- Комуникациони план града Чачка за период од 2020.-2025.године
- Уговор о приступању новог члана друштва (број 022-05-00001/2020-01/2 од 04.06.2020. г)
- Уговор о давању на управљање непокретности у јавној својини, између НТП Чачак и Града Чачка (401-481/2019- IV, од 22.08.2019.године)
- Анекс Уговора о давању на управљање непокретности у јавној својини, између НТП Чачак и Града Чачка (401-713/2022-II од 28.09.2022. године)
- Уговор о давању на коришћење непокретности у својини РС, између Републичке дирекције за имовину РС и ДОО НТП Чачак (број 464-581/20 од 11.05.2020. године);
- Уговор о давању на коришћење непокретности у јавној својини број 1438 од 14.08.2023. године између Града Чачка и НТП-а Чачак;
- **План и програм пословања НТП Чачак за 2024. годину, број 1531 усвојен на Скупштини оснивача НТП Чачак 26. децембра 2023. године;**

Структура управљања

Управљање привредним друштвом НТП Чачак је једнодомно. Органи друштва су Скупштина и Директор. На основу чл. 19. Уговора о оснивању друштва, који је израђен у складу са одредбама

Закона о привредним друштвима, одређене су надлежности Скупштине и директора привредног друштва. Поред осталих надлежности, Скупштина НТП-а Чачак одлучује о плановима и програмима рада и пословању друштва. Скупштину друштва чине овлашћени представници оснивача друштва са правом одлучивања у складу са уделом у основном капиталу и то: Република Србија 40%, Град Чачак 40%, Факултет техничких наука 4%, Агрономски факултет Чачак 4%, Институт за воћарство Чачак 4% , Пословно удружење послодаваца “Унија Чачак 2000” 4% и ПУ “Градац 97” 4%.

Представници Скупштине оснивача су :

- **Република Србија:** Даница Ђуровић, Владимир Гојгић, Радојица Гавриловић
 - **Град Чачак:** Милица Дачић, Бојан Гавриловић, Срђан Бошковић
 - **Институт за воћарство:** др Сања Радичевић
 - **Агрономски факултет:** др Немања Милетић
 - **Факултет техничких наука:** др Снежана Драгићевић
 - **ПУ “Градац 97”:** Драган Гојковић
 - **Пословно удружење послодаваца “Унија Чачак 2000”:** Ивана Каровић
- Председник Скупштине оснивача НТП-а Чачак је Радојица Гавриловић,
 - Заменик председника Скупштине оснивача НТП-а Чачак је др Немања Милетић.

Слика 1. Организациона шема НТП-а Чачак

ОСНИВАЧИ: РЕПУБЛИКА СРБИЈА; ГРАД ЧАЧАК; ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ЧАЧАК; АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ; ПОСЛОВНО УДРУЖЕЊЕ УНИЈА ЧАЧАК 2000; ПОСЛОВНО УДРУЖЕЊЕ ГРАДАЦ 97; ИНСТИТУТ ЗА ВОЋАРСТВО ЧАЧАК.



Описи надлежности и одговорности према радним местима:

Менаџер за развој пословања. Одговорна за реализацију свих уговорних обавеза, пословање у складу са законом, реализацију финансијског плана у функцији постизања циљева НТП Чачак.

Инжењер одржавања и развоја. Одговоран за функционалност простора и опреме на свим локацијама и задужен за унапређење пословних капацитета.

Извршни асистент. Стара се о уредности архивирања документације, пријема званичне поште, прати и обавештава руководство о значајним роковима, одговорна је за одржавање објеката на свим локацијама и благовремене набавке потрошних средстава и ситног инвентара, води календар догађаја.

Службеник за финансије и администрацију. Стара се о исправној и благовременој реализацији финансијских обавеза које су у вези са НТП Чачак. Припрема и реализује све обавеза у раду са Скупштином оснивача. Спроводи друге административне и сличне послове по налогу руководства НТП Чачак.

Сарадник за развој пословања. Одговорна за реализацију програма подршке компанијама чланицама и подстицај њиховог пословања. Спровођење јавних позива за пријем нових компанија чланица, праћење успешности компанија чланица и спровођење услуге пословне инкубације.

Координатор сарадње са организацијама. Одговорна за реализацију уговора са РИСЦ и сл. Припрема и реализује активности за одржавање и јачање иновационих заједница у држави иностранству. Комуникација са локалним самоуправама, планирање нових пројеката, сарадња са привредом.

Startup Developer. Одговорна за увећање броја стартап тимова и стартап компанија. Припрема и реализација активности које подразумевају стручну подршку стартапима, сарадњу са организацијама и унапређење стартап амбијента у окружењу НТП Чачак. (прединкубација, такмичења, сарадња са факултетима, школама и сл.)

Координатор локација ван седишта друштва. Одговоран за пословне ресурсе, организује и реализује део услуга друштва предвиђених на тим локацијама. (coworking, маркетинг, услуге комуникација са великим компанијама и сл.)

У складу са расположивим средствима и успешном динамиком остваривања плана рада, биће потребно ново запошљавање у другом и трећем кварталу следеће године. Због породилског одсуства дипломиране правнице потребно је да се ангажује на одређено време дипломирани правник са искуством од минимум три године рада у привреди. До запослења дипломираног правника, стручну правну подршку ће вршити адвокатска канцеларија. Уз очекивано проширење броја активности и увећања броја корисника планирано је ангажовања сарадника на пословима у раду са стартап тимовима и технолошким компанијама.

ОБЛАСТИ ПОСЛОВАЊА

(1) Опис програма НТП-а Чачак

Програми подршке стартапима, технолошко развојним компанијама и МСП сектору, оријентисани су ка расту и развоју иновационог система, тј. стимулисању стварања и развоја нових стартап компанија, пружања стручно-техничке подршке већ постојећим компанијама и стварања динамичног окружења које повезује стартапе, иноваторе, иновације и инвенције, МСП сектор, научно-истраживачки сектор и инвеститоре.

У наставку следе програми:

Табела 1. Програми подршке НТП-а Чачак

Програм (1)	Опис програма (2)	Пакет услуга у оквиру програма (3)
Програм Прединкубације	Програм је развијен за стартап тимове и појединце који имају за циљ развој пословне идеје засноване на принципима иновативности	Развој пословног модела, приступ програмима подршке (pre-seed, акцелераторски програми и др.) и иновационој заједници, могућност умрежавања са другим стартапима.
Програм Инкубације	Програм је развијен за унаређење услуга и производа, као и целокупног пословања иновативних стартап компанија.	Услуге инфраструктурне и стручне подршке, приступ иновационој заједници, приступ базама знања, приступ програмима подршке и додатним изворима финансирања.
Програм стручно- пословне подршке	Услуге стручно-пословне подршке оријентисане су ка технолошко-развојним и стартап компанијама	Приступ знањима из области: извори финансирања, пореске олакшице за иновативне субјекте, интелектуална својина, циркуларна економија, стручна техничко - технолошка знања, Б2Б активности и др.
Softlanding	Услуга намењена иностраним технолошко-развојним компанијама које развијају производе/услуге у оквиру НТП-а Чачак.	Приступ инфраструктурним капацитетима, консултације и саветовања, услуге умрежавања
IQ програм	IQ програм садржи базу високо образованох кадрова који су на располагању технолошко-развојним компанијама, стартап компанијама и тимовима, као и МСП сектору.	Приступ бази стручних кадрова, менторство од стране чланица НТП-а Чачак, стицање стручних знања студената и заинтересованих младих, примена вештина и пословања у пракси.
Innovation Bridge	Програм је осмишљен као веза између МСП сектора и стартап тимова/студента/научних сарадника за унапређење пословних перформанси.	Услуге повезивања стартапа/научних сарадника/студената и МСП сектора, приступ стручној подршци и инфомацијама у области интелектуалне својине, финансија, иновација и др.
Програм подршке извозу	Програм је намењен стартап и технолошко-развојним компанијама са циљем њиховог оснаживања за излазак на страном тржиште.	Услуге консултовања и саветовања, приступ додатним изворима финансирања за унапређење пословања/производа/услуга

Како би апликант конкурисао за чланство у НТП Чачак и стекао могућност коришћења програма подршке, неопходно је да конкурише по једном од два активна Јавна позива:

- (1) Јавни позив за подршку развоја стартап компанија и стартап тимова и
- (2) Јавни позив технолошко-развојним компанијама за чланство у НТП Чачак

Јавни позиви су стално активни на сајту НТП-а Чачак, уз назначене рокове за достављање Пријава. Потенцијални апликанти своје пријаве достављају до краја:

- првог квартала (до 31. марта),
- другог квартала (до 30. јуна) и
- четвртог квартала (до 31. децембра).

Циљеви Јавних позива:

- привлачење иновативних стартап и технолошко-развојних компанија (домаћих и страних) и стварање услова за њихов развој
- запошљавање младих и образованих кадрова, као и стварања услова за повратак наших стручњака из иностранства
- стварање услова за оснивање већег броја spin-off компанија

Како би аплицирао за чланство у НТП Чачак неопходно да апликант попуни одговарајући апликациони формулар, у зависности за који ЈП конкурише.

Поред апликационог формулара, према условима ЈП неопходно је доставити документацију:
Попуњен пријавни образац ЈП за подршку развоја стартап компанија и стартап тимова

Остала документација:

1. Подаци о постојећим/планираним оснивачима (лични подаци и кратке професионалне биографије за свако лице)
2. Детаљније разрађен пословни модел или пројекат (доставити уколико постоји)
3. Редовни годишњи финансијски извештаји (за стартап компаније које послују дуже од једне, а краће од две две године)
4. Презентација пословне идеје (до 10 слајдова)
5. Потврде/сертификати са обука из области предузетништва и иновација

Правилник о раду Комисије за евалуацију пријава и одлучивање о пријему нових чланова НТП-а Чачак по Јавном позиву (у даљем тексту: Комисија) прописује да након достављених пријава Комисија доноси одлуку о пријему или одбијању Пријаве.

Комисија, као **неприхватљиве, одбија** оне разматране пријаве:

- (1) које не испуњавају опште услове учешћа на Јавном позиву за подршку развоја стартап компанија и стартап тимова, односно Јавном позиву технолошко-развојним компанијама за чланство у НТП Чачак;
- (2) које нису у складу са критеријумима из Јавног позива за подршку развоја стартап компанија и стартап тимова, односно Јавног позива технолошко-развојним компанијама за чланство у НТП Чачак.

Апликанти након позитивне оцене Комисије, потписују уговор са НТП-ом Чачак и стичу статус члана НТП-а Чачак.

Услуге НТП-а Чачак су иновативном субјекту на располагању током три године, под условима који су дефинисани Одлуком Скупштине оснивача НТП-а Чачак:

- **У првој години** чланица плаћа 30% тржишне вредности услуга по ценама на дан уговарања.
- **У другој години** чланица плаћа 50% тржишне вредности услуга по ценама на дан уговарања.
- **У трећој години** чланица плаћа 70% тржишне вредности услуга по ценама на дан уговарања.

У складу са Законом о иновационој делатности (Сл. Гласник РС, бр. 129/2021), активности НТП-а Чачак усмерене су на пружање подршке иновацијама и технолошком развоју, са циљем промоције и стварања повољног окружења за раст и развој стартап, високотехнолошких и spin-off компанија. Стварањем јаке иновационе заједнице остварује се повољан утицај на економски раст и развој региона.

Током 2023. године осам компанија је отпочело са коришћењем инфраструктурних услуга на три локације пословања НТП-а Чачак:

- **PWO SEE d.o.o. BEOGRAD** - На адреси Војводе Степе 97/2, Чачак, спрат 1, извршено је прилагођавање простора у складу са потребама немачке компаније која ће у наредном периоду користити инфраструктурне капацитете НТП-а Чачак.
- **Endava d.o.o BEOGRAD** - На локацији Трг народног устанка 2, Чачак, адаптиран је простор за ИТ компанију - која ће у наредне две године користити капацитете НТП-а Чачак.
- Компаније **PLM Dynamics, PLM Admin, Jan Group Technologies DOO i Gorules Technologies DOO**, од 2023. године, на истој локацији користе пословну подршку.
- **Zamba IP - стартап компанија** током 2023. године покренула је свој развој, на адреси седишта НТП-а Чачак (користи инфраструктурне капацитете и пословне канцеларије и прототипско-опроизводног простора)
- компанија **Linea sci**, на истој адреси је користила услуге инфраструктурне подршке

Током 2023. године, више од 15 компанија се развијало у оквиру подршке кроз виртуелно чланство (које подразумева пакете подршке, али не користи инфраструктурна капацитете).

У наредној години се очекује додатни пораст броја корисника услуга НТП-а Чачак.

(2) Опис пословних активности

НТП Чачак кроз програме и активности (пословна инкубација и прединкубација, инфраструктурну или стручну подршку, менторску подршку, подршку кроз пројектне активности, пројектна сарадња и друго) окупља више од 70 правних ентитета, а претпоставка је да се током 2024. године обим подршке унапреди, у складу са свим параметрима, за минимум 15% у односу на текућу годину.

Унапређењем постојећих и увођењем нових услуга НТП Чачак ради на привлачењу нових корисника који ће кроз пакете услуга НТП-а Чачак развијати своје стартапе и иновативне мале бизниси, а кроз развој својих капацитета утицати на раст и развој иновационог система.

Већина компанија које су тренутно у чланству НТП-а Чачак је у трећој години подршке, а током 2024. године одређен број компанија ће бити спреман и довољно зрео за самосталан изазак на тржиште. Ефекти ће утицати на отварање могућности за пријем нових корисника за подршку и услуге, кроз програме пословања. Циљ је да након чланства у НТП заједници, одговоре условима тржишта и оснаже се, како би остварили повољан утицај на економски раст и развој региона.

Сектор микро, малих и средњих предузећа (ММСП) представља важан сегмент привреде Републике Србије, који чини 99,5% укупно активних предузећа, запошљава 57% запослених и учествује са 50% у БДП-а Републике Србије.¹

Када је реч о стартап систему, према подацима Стартап скенера за 2023. годину, српски стартап систем у протеклих неколико година бележи експоненцијални раст. То најбоље показује преко 2000 новозапослених у 2022. години. Тенденција раста обећава потенцијал и за наредну годину. НТП Чачак бележи пораст броја стартап компанија које користе капацитете и услуге НТП-а Чачак.

Уколико се овај тренд раста настави, можемо очекивати да ће у наредне три године бити основано више стартапа него у целој претходној деценији. Наравно, ово су само процене и стварни бројеви могу бити већи или мањи, при чему се не сме занемарити ни утицај глобалних економских кретања и других фактора, који такође могу бити значајани.

Једна од главних карактеристика стартапа је то да њихови тимови неформално раде заједно на развоју производа и пословних концепата, док формално региструју своје пословање у складу са законом тек у тренутку изласка на тржиште, или када очекују грант или инвестицију.

¹ Стратегија паметне специјализације РС

Табела 2. Пословне активности

Активност (1)	Опис активности (2)	Период имплементације (3)	Учесници у реализацији активности (4)	Очекивани резултат (5)
Промоција иновација	Промоција иновација, као кључни елемент подршке развоју и унапређењу технолошког сектора и предузетништва, реализоваће се кроз организацију догађаја и сајмова у оквиру којих ће представници иновационог система имати могућност да се представе.	2024. година	Тим НТП-а Чачак, чланице НТП-а, академски и привредни сектор	Стартап и технолошко-развојне компаније: 35 компанија
Приступ изворима финансирања	Подршка и рад са стартап тимовима, стартап компанијама и технолошко-развојним компанијама кроз институционализовану подршку и могућност аплицирања по различитим Јавним позивима (нпр. Фонда за иновациону делатност)	2024. година	Тим НТП-а Чачак	Припремљене и послате Пријаве: 10
Усмерена стручна подршка за стартапе и компаније чланице	Подршка у развоју пословног модела, информисање о Јавним позивима, приступ бесплатним едукацијама, менторинг, умрежавање, повезивање са локалним и међународним стручњацима	2024. година	Тим НТП-а Чачак	Подржане компаније: 35 Подржани стартапи: 10
Интернационализација	Услуга намењена члановима НТП-а Чачак са циљем да иновативни пројекти што једноставније дођу до купаца и партнера у иностранству; Повезивање са међународним делегацијама, са релевантним организацијама и појединцима који посећују НТП Чачак и Чачак.	2024. година	Тим НТП-а Чачак	Иностране посете: 3 Представљене компаније: 10 компанија
В2В састанци	Услуге намењене стартапима и технолошко-развојним компанијама са циљем директног повезивања са потенцијалним партнерима, који су значајни за њихов развој.	2024. година	Тим НТП-а Чачак	Одржани В2В састанци: до 5
Програм пословне праксе	Намењен студентима завршних година ради унапређења практичних знања и упознавања са пословним окружењем у области иновативног предузетништва.	прва и друга половина 2024. год.	Запослени у области развоја пословања, маркетинга и администрације	Практиканти: 5
Стартап камп за младе “Кампино”	Први стартап камп за младе у Западној Србији оријентисан ка средњошколцима завршних година и студентима, који ће радити на решавању проблема из одржених привредних делатности.	2024. година	НТП Чачак	Стартап тимови: 10 нових

(3) Индикатори пословања

НТП Чачак кроз пословне активности које спроводи представља кључан фактор за развој стартап и технолошко-развојних компанија у Чачку и региону. Како би развој НТП-а Чачак текао неометано и успешно, неопходно је праћење перформанси кроз јасне и мерљиве индикаторе.

Параметри на основу којих НТП Чачак мери успешност пословања и посматра их као кључне показатеље за ток планирања активности, такође су важан сегмент приликом припреме извештаја за Скупштину оснивача НТП-а Чачак и Министарство науке, технолошког развоја и иновација.

У наставку су наведени индикатори који ће се користити за праћење успешности активности НТП-а Чачак.

Табела 3. Индикатори пословања НТП-а Чачак за 2024. годину

Назив индикатора пословања (1)	Циљна вредност индикатора (2)
Стартап компаније	45 компанија
Технолошко-развојне компаније	19 компанија
Виртуелне чланице	35 компанија
Стартап тимови	30 стартап тимова
Број корисника coworking-а	30 корисника coworking простора
Број практиканата	10 студената
Број догађаја	50+ догађаја
Број учесника на догађајима	700+ учесника
Број догађаја НТП-а Чачак (екстерних)	50+
Број састанака НТП заједнице	12 састанака
Број националних пројеката	9 пројекта
Број међународних пројеката	2 пројекта

(4) Програм пословне праксе за студенте

Програм пословне праксе (у даљем тексту: Пракса) намењен је студентима завршних година, (у даљем тексту: Практиканти) са трајањем до 3 месеца, у просторијама НТП-а Чачак. Области за пословно усавршавање су: пројектно и пословно планирање, пројектна администрација, управљање иновацијама као и области организационих наука.

Од апликаната за позиције практиканата се очекује: (1) Изузетно познавање српског језика и правописа; (2) Добро владање енглеским језиком и правописом, како у усменој, тако и у писаној комуникацији; (3) Изражена комуникативност; (4) Посвећеност и жеља за усавршавањем; (5) Заинтересованост за област администрације у пројектном циклусу, маркетинга и управљање иновацијама у области организационих наука; (6) Прецизност и одговорност у раду и мотивисаност за брзо савладавање нових вештина.

Конкурси за практиканте су предвиђени у периоду:

- *прво тромесечје 2024. године (расписивање до краја марта 2024. године)*
- *четврто тромесечје 2024. године (расписивање до краја септембра 2024. године)*

Практикантима би поред испуњеног CV-ија, додатна корист била и стицање практичног искуства, усавршавање знања и сагледавање функционисања свакодневног рада у професионалном окружењу. С друге стране, отварање шанси за рад на новим пројектима, уз генерисање и имплементацију нових идеја у области иновативног предузетништва и пројектног планирања.

По завршетку праксе битно је да искуство у области пројектних, административних и комуникационих алата, практиканти могу користити у представљању пословних активности организације, јавности и медијима, како кроз саопштења, тако и кроз садржај на друштвеним мрежама.

Најбољи практиканти, након завршене праксе, могу обезбедити себи шансу да пронађу најбољи посао на тржишту рада или могућност запослења, у некој од компанија чланица, а уколико испуне очекивања, покажу жељу за радом и знањем и уклопе се у динамичан тим који стално напредује и усавршава се, допринесу и јачању тима НТП-а.

Циљ Програма је да омогућимо младима да се упознају са иновативним субјектима, пословима у области развоја иновација, пројектног и пословног планирања, практичним пословним циљевима и трендовима у раду са стартапима, технолошким компанијама и научно-истраживачким организацијама.

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПОСЛОВАЊА

НТП Чачак омогућава сарадњу привреде, науке и истраживања, развој нових идеја и примену иновативних решења у циљу повећања конкурентности регионалне привреде, стварања високо-технолошких радних места и унапређења квалитета живота.

План је да се током 2024. године, кроз дефинисане циљеве пословања и унапређење портфолиа корисника услуга, настави сарадња са научно-истраживачким организацијама (НИО), организацијама за подршку пословању и образовним установама, а као основни дугорочни циљеве идентификују се:

- Креирање "smart" окружења новооснованих и постојећих технолошких компанија и убрзани развој и комерцијализација иновативних производа и услуга
- Подстицање предузетништва заснованог на високој технологији
- Подстицање убрзаног раста компанија чланица и запошљавање високообразованих кадрова

Општи циљеве пословања НТП-а Чачак, идентификовани за 2024. годину су:

ОПШТИ ЦИЉ 1: Увећање броја стартапа, стартап тимова и стартап компанија

Специфични циљ 1.1: Програм подизања капацитета регионалних иновационих стартап центара
Специфични циљ 1.2: Сарадња са образовним институцијама

ОПШТИ ЦИЉ 2: Унапређење пословног амбијента кроз сарадњу науке и привреде

Специфични циљ 2.1: Подстицање настајања пословних иницијатива на основу научно-истраживачких резултата уз подршку Иновационих инкубатора
Специфични циљ 2.2: Канцеларије за трансфер технологија

ОПШТИ ЦИЉ 3: Унапређење пословних капацитета НТП-а Чачак као дела иновационе инфраструктуре Републике Србије

У наставку је представљање циљева, опис активности, период имплементације и пројектовање резултата истих.

ОПШТИ ЦИЉ 1: Увећање броја стартапа, стартап тимова и стартап компанија

Стартапи се сматрају предводницима економских и технолошких промена, који утичу на раст и конкурентност државе. Из године у годину стартап екосистем је све бројнији, успешнији и привлачи велику пажњу и интересовање опште јавности, како домаће, тако и међународне.

Како би се што боље разумео и сагледао наш систем, прилике и изазови које он отвара, могућности за његову промоцију и унапређење, НТП Чачак, спроводи низ активности за раст и развој стартап система и тежи да те резултате преточи у реалне бројеве, како би даљим активностима са НТП заједницом креирали што боље програме подршке за унапређење пословног окружења и заједно отворили пут за лакши наставак и развој стартап тимова и компанија на путу њиховог локалног и глобалног успеха.

Планом рада предвиђен је раст и развој тимова и компанија кроз подршку НТП-а Чачак, за аплицирање на различите програме који им могу обезбедити додатне изворе финансирања и могућност даљег усавршавања. Такође, кроз сарадњу са иностраним и успешним стартапима из

различитих земаља света, које се баве истом или сличном делатношћу, може се значајно допринети развоју пословања стартап тимова и компанија које се развијају у оквиру НТП-а Чачак. Учешћем НТП-а Чачак на међународним скуповима попут међународних сајмова, фестивала, дигиталним виртуелним скуповима отвара могућности за сарадње, као и промоцију стартап компанија које се развијају у склопу НТП-а Чачак, отварајући им светска тржишта за њихове производе и услуге, али и могућност сарадње са међународним компанијама. Догађаји овакве врсте отварају могућности за нове контакте и повезивања са организацијама сличне делатности.

Очекивани резултати у оквиру Општег циља 1. Увећање броја стартапа, стартап тимова и стартап компанија:

- *Нових 30 стартап тимова*
- *5 нових регистрованих стартап компанија*
- *Успостављање по 3 функционална тима која би радила при Иновационом инкубатору*
- *9 апликација на јавним позивима подршке*
- *Укључивање младих у стартап екосистем кроз низ програмских активности (>500)*

Специфични циљ 1.1: Програм подизања капацитета регионалних иновационих стартап центара

Општи циљ програма је развој капацитета регионалних иновационих стартап центара (стартап инкубатори, стартап центри, смарт сити центри и др.) које представљају организације за подршку предузетничким (стартап) тимовима и новооснованим предузећима иновационе делатности (стартапима). Програмом се развијају компетенције регионалних иновационих стартап центара за пружање подршке на конзистентан и организован начин, као и за укључивање у интегрисани систем подршке иновационој делатности, са циљем достизања самоодрживости за даљи рад и функционисање. Програмом се постиже интеграција регионалних иновационих стартап центара са научно-технолошким парковима, у циљу развоја иновативне заједнице на локалном нивоу, а у функцији системског развоја иновационе делатности као и унапређењу иновационог екосистема на територији Републике Србије.

Програм подизања капацитета регионалних иновационих стартап центара спроводи Фонд за иновациону делатности у периоду од 2023. године до 2025. године са којим је НТП Чачак, као носилац Конзорцијума сваког појединачног пројекта, закључио шест Уговора о финансирању Пројеката. Након тога, НТП Чачак је, кроз појединачне Уговоре са РИСЦ-овима, дефинисао, права и обавезе и моделе преноса средстава на центре које НТП Чачак подстиче у даљем развоју.

Закључени су Уговори о Конзорцијуму са шест стартап центара, и то:

- *Центар за развој иновативних делатности Врњачка Бања,*
- *Иновациони бизнис центар Златибор,*
- *Регионални иновациони стартап центар Прибој*
- *Регионални иновациони стартап центар „Импулс“ Горњи Милановац,*
- *Центар за развој иновација Ивањица и*
- *Иновациони стартап центар Бајина Башта.*

Програм подршке НТП Чачак усмерен је на унапређење капацитета регионалних иновационих стартап центара. Кроз трансфер знања и искуства, подршка ће се фокусирати на развој програма за унапређење пословног окружења и лакши развој стартап тимова. У првој половини 2024. године, ангажовањем ресурса и менторства, НТП Чачак ће радити на подизању капацитета и вештина запослених у центрима. Ова подршка биће усмерена на трансфер знања и искуства како

би центри креирали што боље програме подршке за унапређење пословног окружења и отворили пут за лакши наставак и развој стартап тимова и компанија. У другој половини 2024. године, очекујемо настанак минимум 10 стартап тимова који своје идеје могу развијати у склопу регионалних иновационих стартап центара. Тим НТП-а Чачак ће, заједно са запосленима регионалних иновационих стартап центара, активно учествовати у менторисању стартап тимова кроз специфициране програме рада, прилагођене сваком тиму, припремајући их за аплицирање на програме подршке.

Очекивани резултати у оквиру Специфичног циља 1.1. Програм подизања капацитета регионалних стартап центара у сарадњи са научно-технолошким парковима:

- *Нових 10 стартап тимова;*
- *3 регистроване стартап компаније;*
- *3 апликације по јавним позивима подршке;*
- *4 регистрованих посебних правних лица -*
- *6 РИСЦ који су уписани у Регистру субјеката националног иновационог система;*
- *укључивање младих кроз програмске активности РИСЦ (>1000)*

Табела 4. : Програм подизања капацитета регионалних иновационих стартап центара у сарадњи са научно-технолошким парковима

Активност (1)	Опис активности (2)	Период имплементације (3)	Учесници у реализацији активности (4)	Очекивани резултати (5)
Сарадња са Фондом за иновациону делатност на развоју РИСЦ-а	Јачање капацитета регионалних иновационих стартап центара како би постали активни учесници иновационе инфраструктуре Републике Србије кроз промоцију програма које спроводи Фонд.	2024. година	Представници Фонда за иновациону делатност Тим НТП-а Чачак Тим РИСЦ-а	Промоција целокупног програма и регистрација правних ентитета и субјеката националног иновационог система
Директна комуникација и праћење реализације Пројекта сваког РИСЦ-а	Анализа активности стартап тимова, захтеви за коришћење простора РИСЦ и препоруке за будуће унапређење, у складу са Уговором о реализацији пројекта Програм подизања капацитета регионалних иновационих стартап центара у сарадњи са научно-технолошким парковима, члан 8. и члан 9.	2024. година	Администратор пројекта и изабрани члан тима НТП-а Чачак Тим РИСЦ-а	Извештаји са сваког подјединачног састанка 3 стартап компаније 10 + стартап тимова
Изградња капацитета чланова тима РИСЦ-а	У складу са Уговором о Конзорцијуму члан 2., НТП Чачак ће пружити подршку на конзистентан и организован начин у циљу унапређења вештина и ресурса потребних за развијање иновативних предузећа у раној фази развоја.	2024. година	Тим НТП-а Чачак Тим РИСЦ-а	Повећање броја захтева коришћења РИСЦ-а и увећање броја пријава на различитим такмичењима и јавним позивима
Промоција стартап предузетништва у локалној заједници кроз хакатоне (такмичења)	Организовањем такмичења, радионица и тренинга са фокусом на предузетништво, пословање и управљање предузећима, развоју пословних идеја, маркетингу, финансијама и другим сегментима предузетништва.	2024. година	Тим НТП Чачак Тим РИСЦ	Више од 50 заинтересованих учесника са потенцијалом у стартап предузетништву (средњошколаци и студенти)
Регистрација посебних правних лица - РИСЦ-а	У складу са Уговорима о Конзорцијуму, чланом 7. ставом 5 овог уговора, РИСЦ који нису регистровани као правно лице у обавези су да се у првој години Пројекта региструју и да извршити пријаву и регистрацију у Регистар субјеката националног иновационог система.	2024. година	Администратор пројекта Тим РИСЦ-а Општина	4 нова правна лица 6 РИСЦ-а регистрованих у Регистру субјеката националног иновационог система
Извештавање Фонда за иновациону делатност о реализацији пројекта	Полугодишње извештавање ка Фонду за иновациону делатност о спроведеним активностима у раду са РИСЦ-у. Извештаји ће обухватати све активности које је НТП Чачак спровео у циљу подизања капацитета РИСЦ-а у раду са стартап тимовима	2024. година	Администратор пројекта	Број полугодишњих извештаја - 2

Специфични циљ 1.2: Сарадња са образовним институцијама

Умрежавање и сарадња образовних институција, привреде и НТП-а Чачак кроз активности НТП Стартап центра Чачак, ради стварања бољих пословних услова за младе (средњошколце, студенте и појединце са иновативним идејама) нашег града и региона. Корисници ће имати стручну, менторску, саветодавну и логистичку подршку да покрену и воде стартап тимове и сопствени бизнис у НТП-у Чачак. Подстицање технолошких унапређења, иновативности постојећих предузећа и подршка иновативних и технолошко развојних идеја је битна карактеристика НТП Стартап центра.

Сарадња са средњим школама

НТП Чачак има потписану сарадњу са свим средњим школама на територији града Чачка. План је да се током наредне године нове генерације ученика упознају са капацитетима и услугама које НТП Чачак може да им понуди.

Поред тога, НТП Чачак настоји да оствари сарадњу и са осталим регионима државе. Школе су изузетно битне јер представљају плодно тло за развој младих иноватора и предузетника. Кроз ову сарадњу, младима пружамо прилику да истраже свет иновација, подстакнемо их да развијају своје идеје, пројекте, и да развијају вештине које ће им бити од суштинског значаја за динамично окружење стартап заједнице. Оваква веза с образовним институцијама омогућава нам да подржимо и усмеримо младе у предузетнички и технолошки развој.

Медицинска школа у Чачку је прва школа у Србији у којој је у току 2022. године отворен мултидисциплинарни иновативни простор, Мејкерс лаб, у коме ученици и наставници заједно истражују, стварају и повезују се са локалном и широм заједницом. Рад Мејкерс лаба се заснива на повезивању више активности: науке, технологије, инжењерства, уметности, математике и предузетништва.

Кроз сарадњу Мејкерс лаба и НТП Чачак тимови који планирају да реализују своје идеје и покрену успешне стартапе ће имати подршку НТП-а Чачак кроз менторство, усмеравање ка стручним кадровима, повезивање са осталим школама на територији града Чачка и могућностима за даљи развој њихових стартапа кроз менторски програм подршке који споводи НТП Чачак кроз Регионални иновациони стартап центар. Очекује се да кроз рад са ученичким тимовима резултат буде минимално три тима која ће наставити свој стартап развој у НТП-у Чачак.

ОПШТИ ЦИЉ 2: Унапређење пословног амбијента кроз сарадњу науке и привреде

Научноистраживачки и иновациони систем у Републици Србији данас представља један динамичан сектор, тесно повезан са образовањем, привредом и друштвом, са бројним компаративним предностима, скривеним снагама, али и разноликим изазовима.²

Повећањем ефикасности и кохерентности коришћења ресурса научноистраживачког система створиће се предуслови за даљи одрживи напредак научноистраживачког и иновационог система. Овим процесима се мора приступати са дугорочном визијом раста НИО – кроз неговање научног квалитета, раст броја истраживача, замену кадра који напушта систем, јачање и ширење компетенција.³

Технолошки развој представља основну спону између фундаменталних знања и привредног развоја. Успех једног друштва зависи од способности и потенцијала да развије сопствене технологије, производе и услуге, чиме се значајно подиже конкурентност домаће привреде у међународном оквиру. Ово се постиже кроз подршку НИО, стартап и високо-технолошким компанијама, као и кроз стимулативне мере сарадње привреде и науке. Мера обухвата подизање капацитета унутар сектора ММСП-а, јачање веза између НИО и јавних предузећа и система, као и привреде у целини.

Министарство науке, технолошког развоја и иновација у наредној години планира јачање капацитета на пољу сарадње науке и привреде кроз формирање Центара за трансфер технологија, чија ће седишта бити у научно-технолошким парковима. НТП Чачак, идентификовањем потреба привредног и научно-истраживачког сектора и повезивањем ова два ентитета кроз различите активности, може допринети стварању нових стартап и технолошко-развојних компанија које ће бити спремне да одговоре захтевима тржишта.

Ефикасност трансфера технологије зависи од квалитета научних резултата и тачне и благовремене селекције оних резултата који имају потенцијал да прерасту у технологије.

Унапређење сарадње науке и привреде је важан корак за развој пословног амбијента централне и западне Србије. Цео процес захтева укљученост свих заинтересованих актера, како би се остварио директан допринос развоја пословног амбијента. У том сегменту, сарадња се може посматрати кроз могућности примене научно-истраживачких пројеката са факултета у привредном сектору и њихова комерцијализација посредством привреде. Сарадњом се може остварити директан допринос у погледу повећања броја пројеката, иновација и конкурентних привредних субјеката.

² Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године “Моћ знања” - Увод (“Службени гласник РС”, број 10 од 10. фебруара 2021.)

³ Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године “Моћ знања” - Увод (“Службени гласник РС”, број 10 од 10. фебруара 2021.)

Табела 5. Унапређење пословног амбијента кроз сарадњу науке и привреде

Активност (1)	Опис активности (2)	Период имплементације (3)	Учесници у реализацији активности (4)	Очекивани резултати (5)
Подршка успостављања сарадње привредног и научно-истраживачког сектора	Пружање подршке привредном и научно-истраживачком сектору на путу успостављања заједничке сарадње, кроз заједничке пројекте и активности. Један од корака је укљученост НТП-а Чачак у успостављање 3 иновациона инкубатора у научно-истраживачким организацијама.	2024. година	тим НТП-а Чачак, академски и привредни сектор	Повећан број технолошких компанија: до 3 нове компаније.
Састанци радног тела за сарадњу науке и привреде	Радно тело за сарадњу науке и привреде састоји се од представника НТП-а Чачак, привреде и академских институција, које је формирано ради идентификације потреба привредног и научно-истраживачког сектора са циљем пружања подршке и сарадње.	2024. година	тим НТП-а Чачак, представници науке представници привреде	Број одржаних састанака: минимум 4 састанака
Унапређење дигиталне платформе на сајту НТП-а Чачак	Увођење додатних функционалности у оквиру постојеће платформе које ће бити на располагању привреди и академији, тј. унапређење комуникације науке и привреде.	2024. година	тим НТП-а Чачак	Број остварених сарадњи између привредног и академског сектора: до 5
Подршка оснивања spin off компанија	НТП Чачак је на располагању професорима из академске заједнице у тренутку када дође до комерцијализације научно-истраживачких радова. Услуга је намењена академског сектору кроз реализацију 3 пројекта са НИО.	2024. година	тим НТП-а Чачак, НИО	Иницијативе за spin off компаније: до 2 нове компаније.
Подршка научно-истраживачком сектору	Представницима научно-истраживачког сектора је на располагању НТП Лабораторија, као важан сегмент развоја образовања и научних истраживања.	2024. година	тим НТП Чачак	Повећан број стартапа из научно-истраживачког сектора: до 6 стартапа

Специфични циљ 2.1: Подстицање настајања пословних иницијатива на основу научно-истраживачких резултата уз подршку Иновационих инкубатора

Програм изградње иновационих инкубатора има за циљ унапређење научно-истраживачких организација у Републици Србији. НТП Чачак, је током 2023. године, у сарадњи са НИО закључио Уговоре о партнерству и применирао на четири пројекта, док су одобрена 3, и то са:

- *Универзитетом у Крагујевцу,*
- *Факултетом техничких наука у Чачку и*
- *Факултетом за машинство и грађевинарство у Краљеву.*

Општи циљ Програма је успостављање и подизање капацитета иновационих инкубатора у оквиру НИО. Програмом се подржавају предузетнички тимови у оквиру НИО да своје иновације и пословне идеје даље развијају кроз формирање и развој новооснованих предузећа (стартапа). Чланови предузетничког (стартап) тима могу бити студенти, истраживачи и/или наставно особље, засебно или у мешовитом саставу.

Посебни циљеви програма односе се на:

- *развој предузетничких компетенција,*
- *повећање броја стартап тимова са пословним идејама као и*
- *повећање броја стартапа у најранијој фази развоја, са нагласком на пружање обука, менторског вођења и саветовања, како би се олакшао њихов раст и омогућио несметани улазак и успех на тржишту.*

Очекивани резултати у оквиру Специфичног циља 2.1 Подстицање настајања пословних иницијатива на основу научно-истраживачких резултата уз подршку Иновационих инкубатора:

- *Успостављање 3 функционална тима која би радила при Иновационом инкубатору*
- *9 апликација на пројекту*
- *Креирање минимум 9 стартап тимова*

Табела 6. Програм изградње иновационих инкубатора

Активност (1)	Опис активности (2)	Период имплементације (3)	Учесници у реализацији активности (4)	Очекивани резултати (5)
Планирање и организација Иновационих инкубатора	Експертска подршка, ангажовање кадрова, пословних капацитета и опреме	2024. година	НТП Чачак и НИО	Унапређење стартап екосистема
Организација едукације и менторства за запослене иновационог инкубатора	Учешће у организацији едукација, менторства који су фокусирани на нова знања, вештине и ресурсе потребна за управљање и унапређење иновативних предузећа у раној фази развоја.	2024. година	НТП Чачак и НИО	Подизање и унапређење вештина чланова тима
Организација такмичења за иновативне идеје	Организујација такмичења са циљем да се посебно истакне и подстакне креативност, иновативност и развој нових идеја и решења у различитим областима.	2024. година	НТП Чачак и НИО	Формирање нових стартап тимова
Развој предузетничког духа - организацијом различитих догађаја	Организовањем радионица и тренинга фокусираних на предузетништво, учесницима се пружа шанса да науче о различитим аспектима пословања и управљања предузећем, развоју пословних идеја, маркетингу, финансијама и другим сегментима предузетништва.	2024. година	НТП Чачак и НИО	Увећање броја младих предузетника и стартапа
Подршка стартапима	Приступ ресурсима НТП Чачак, менторска подршка и упућивања на позиве за екстерно финансирање	2024. година	НТП Чачак и НИО	Стварање услова за раст и скалирање

Специфични циљ 2.2: Унапређење амбијента за трансфер технологија

Министарство науке, технолошког развоја и иновација (у даљем тексту: НИТРА) у сарадњи са научно-технолошким парковима у наредној години радиће на формирању оперативних центара за трансфер технологија.

Центри за трансфер технологија оснивају се са циљем пружања услуга научно-истраживачким (у даљем тексту: НИ) институцијама у циљу комерцијализације њихових научних радова.

Основни циљеви центара су:

- *Пружање подршке НИ приликом идентификације и развоја комерцијално одрживих научних радова*
- *Подршка НИ у проналажењу потенцијалних партнера за комерцијализацију радова, као и додатних извора финансирања*
- *Убрзан трансфер технологија из НИ у привреду*

Центри за трансфер технологије могу имати повољан утицај на развој привреде и унапређење иновационог система Републике Србије.

ОПШТИ ЦИЉ 3: Унапређење пословних капацитета НТП-а Чачак као дела иновационе инфраструктуре Републике Србије

НТП Чачак, као кључни носилац развоја у иновационом систему централне и западне Србије, своје тренутно оперативно пословање обавља на три локације. Локација седишта НТП-а Чачак, на адреси Др Драгише Мишовића 169, Чачак поседује капацитете од 5.733 м² укључујући управну зграду у површини од 1.333 м² као и прототипско производни простор површине 4400 м², у валсништву Републике Србије. Поред поменуте локације седишта, пословање се одвија и на локацији Културног центра НТП-а Чачак, адреса Трг народног устанка 2, Чачак са површином од 620 м², чији је титулар град Чачак. Трећа локација је на на адреси Војводе Степе 97/2, Чачак, површине 490 м², која је Уговором о давању на управљање непокретности у јавној својини поверена од стране Града Чачка, број 1438 од 14.08.2023. године, управља делом објекта, где је заступљен пословно-канцеларијески простор.

Локација седишта НТП-а Чачак располаже канцеларијским простором на две етаже са укупно 20 канцеларија и радних просторија од којих је 17 намењено за развој компанија чланица НТП-а Чачак. У приземљу објекта налазе се заједнички простор са организованим пријемом поште, велика конференцијска сала која је опремљена са техничким капацитетима за реализацију различитих типова радионица, обука, хибридни састанака и сл., затим мала сала за састанке која је на располагању компанијама чланицама уз део заједничког простора и опреме који се односи на community зону у којој се такође организују догађаји и састанци, простор за рекреацију, заједнички копиер апарат и сл. Заједничке капацитете могу користити, поред компанија чланица НТП-а Чачак, и други превредни субјекти, установе и организације из нашег града за

организовање презентација, тренинга и сличних садржаја значајних за привредни развој нашег округа.

Производно прототипски простор дужине 120 метара и ширине 38 метара и висине преко 10 метара, у склопу НТП-а Чачак је опремљен мосним дизалицама капацитета 10 тона и 2 тоне, енергетском инфраструктуром, комуникационом и мрежном инфраструктуром (кретање теретних возила и интернет комуникација). Производни простор садржи и добро организован заједнички простор коју свакодневно користе запослени у компанијама чланицама и тиме се ствара амбијент размене информација и знања значајних за успешан развој и пословање. Објекат НТП-а Чачак опремљен је соларном електраном која већ две године производи електричну енергију и својим радом оправдава улагања па је сходно томе планирана и инвестиција у проширење капацитета постојеће електране.

Објекат седишта НТП-а Чачак налази се на локацији некадашње фабрике "ЦЕР" чија је инфраструктура изграђена за потребе тадашње индустрије што није у потпуности у складу са концептом пословања садашњих корисника, и поред тога је више пута оштећења током бомбардовања 1999. године. Посебно се истиче проблем канализације атмосферских вода и фекалне канализације са којим се суочава и НТП Чачак и други привредни субјекти на локацији. За потребе даљег рада садашњих привредних субјеката и проширења пословних капацитета као и изградње новог пословног објекта НТП-а Чачак неопходно је извршити комплетну реконструкцију канализационе мреже како би се створило трајно решење овог проблема.

Поред недостајуће канализационе инфраструктуре, веома значај фактор у привредном развоју је и снабдевање пословних објеката природним гасом као једним од еколошки прихватљивих и економски оправданих енергетских извора. Релативна близина гасне инфраструктуре још увек није обезбедила дистрибуцију овог енергента до крајњих потрошача. Разлог томе су неизграђени мрежни капацитети за које је надлежна ЈП "Србијагас" да се прошири и изгради. Током 2023. године припремљено је идејно решење и обављено је више састанака са темом прикључења објекта НТП Чачак на дистрибутивну мрежу Србијагас-а. Развој ове микро мреже на локацији "ЦЕР" примарно је значајна за боље пословање на постојећем објекту и предуслов за функционисање новог објекта НТП Чачак. Поред тога улагање у гасну инфраструктуру омогућава боље пословне прилике привредницима у окружењу НТП-а Чачак и тиме се доприноси конкурентном пословању успешних привредника који заједно чине малу индустријску зону на локацији некадашње фабрике "ЦЕР".

Локација је добро повезана са магистралним путем који води до аутопута Милош Велики што су значајне предности локације "ЦЕР", поред тога још увек има пуно простора за унапређење саобраћајне инфраструктуре; кроз решавање власништва интерних саобраћајница које се сада користе и које могу постати јавна својина. НТП Чачак нема директан утицај на решавање овог проблема али ће активно учествовати у комуникацији кључних актера како би се што пре дошло до ефикасног решења и наставило даље са унапређењем атрактивности локације.

Посебно се истичу капацитети НТП-а Чачак на у оквиру којих се пружа унапред поменута подршка стартапима и развојним компанијама.

- (1) НТП Лабораторија, на локацији седишта НТП-а Чачак**
- (2) Стартап центар НТП Чачак**
- (3) Капацитети на адреси Војводе Степе 97/2, Чачак**

(1) НТП Лабораторија

НТП Лабораторија (у даљем тексту НТП Лаб) представља важан сегмент развоја образовног, научно-истраживачког и привредног сектора. Циљ је окупљање субјеката иновационог екосистема из региона, који би заједничким радом развијали иновативне производе, процесе и технологије.

НТП Лабораторија подељена је на три кључна сегмента и то:

- Роботика и аутоматизација
- Електро-пнеуматика
- 3Д штампа

Кроз НТП Лаб врши се иницирање, планирање, реализација, мониторинг и контрола непосредне научно-техничке сарадње успешних компанија и образовних институција. Деловање НТП Чачак усмерено је, пре свега, на развој локалних и регионалних капацитета. Велики број компанија из региона сада могу преко НТП Лаба да дођу до квалификоване високообразоване радне снаге, обучене за рад на савременој опреми за аутоматизацију и роботiku, коју намеће актуелна четврта индустријска револуција и технологије које у оквиру ње развијају и у којима све постаје „паметно“ (*smart*), и производи, и процеси, и технологије.

Са друге стране НТП Лаб доприноси развоју малих и средњих предузећа (МСП), као основи напретка сваке привреде. МСП се у свом развоју често суочавају са следећим проблемима:

- савремена техничка опрема је скупа за МСП,
- МСП нису сигурна да ли своју иновацију могу да остваре са одређеном опремом,
- немају знања о врсти опреме потребне за реализацију идеје,
- недостатак високостручних кадрова

Опрема која се налази у НТП Лабу је на располагању МСП сектору ради истраживања, тестирања прототипа, оптимизације, своје идеје и сл. а све у циљу доказивања концепта (*proof of concept*), односно реализације одређеног поступка или идеје како би се потврдила њена изводљивост, или начелног тестирања са циљем провере да ли неки концепт или теорија има практични потенцијал.

Опрема коју поседујемо у оквиру НТП Лаб се користи на најефикаснији начин како би се унапредио квалитет наших обука које спроводимо коришћењем исте. Кроз екстерно финансирање у оквиру пројектних активности стиче се прилика за пружање неопходних стручних знања и вештина учесницима обука који долазе из МСП сектора, првенствено централне и западне Србије. Подршка пословању кроз сетове обука и друге услуге има за циљ подизање конкурентности производних и других компанија и примену савремених роботизованих и аутоматизованих система у пословним процесима.

(2) Стартап центар НТП Чачак

Стартап центар НТП Чачак је место у западној и централној Србији које пружа подршку, инспирацију и едукацију кроз примену савремених метода и опреме у процесима стварања иновативних производа и услуга. Инспиративан простор и савремена технолошка опрема пружају креативна решења стартапима, појединцима или компанијама да буду иновативни и конкуретни на тржити константних промена. Стартап центар представља место где млади људи могу искористити свој потенцијал и направити позитиван утицај на своју средину кроз формирање нових компанија, отварања нових радних места, самозапошљавање и спречавање „одлива мозга“.

У оквиру Стартап центра НТП-а Чачак налази се и coworking простор који је намењен за заједнички рад. Поменути простор је аутентичан по многим карактеристикама. Радно инспиративан амбијент разликује се од уобичајне канцеларије, пре свега савременом технолошком опремом и радним материјалом који coworking-има омогућава да раде независно или у тимовима.

Корисници coworking простора имају прилику да се упознају са најмодернијом технологијом као што су: напредне технике и софтвери за моделовање, манипулација мултимедијалним садржајима, 3Д штампачи, VR наочаре, роботска рука, дрoнови, лево роботи и др.

У Стартап центру НТП-а Чачак се редовно организују радионице и стручни тренинзи који могу значајно допринети унапређењу бизниса.

Специфични циљеви за наредну годину се односе на:

- *повећање броја стартап тимова*
- *развој стартап екосистема на подручју централне и западне Србије*
- *стварање и развој нових иновативних производа, услуга и процеса у области високих технологија са тенденцијом за раста и запошљавања,*
- *повећање броја иновативних стартап компанија у оквиру НТП Чачак*

У оквиру Стартап центра НТП-а Чачак позициониран је и coworking простор са капацитетом од 15 места. Саставни део coworking простора су и пословне канцеларије које су савршен радни простор за стартап компаније, озбиљне стартап тимове који захтевају перманентан раст, професионалну подршку и окружење у коме ће се сарађивати, умрежавати са осталим станарима и развијати пословање као и конференцијска сала опремљена је високо технолошком опремом и може да прими **преко 80 људи**. Корисници coworking простора имају прилику да се упознају и са најсавременијом технологијом која укључује: 3Д штампаче, VR наочаре, роботску руку, дрoнове, лево роботе, холограмски пројектор и другу корисну опрему. Сва расположива места су опремљена iMac рачунарима, пратећом перифералном опремом уз стабилну широкопојасну интернет конекцију.

(3) Капацитети на адреси Војводе Степе 97/2, Чачак

НТП Чачак је током 2023. године своје оперативно пословање проширио на новој локацији у укупној нето површини од 489,90 м2. Поменути простор се налази у центру града и обухвата 13 канцеларија.

Поменуто проширење инфраструктурних капацитета НТП Чачак има значајне предности кроз позитиван утицај на развој стартап компанија, подизање степена конкурентности локалне привреде као и целокупног система иновација. Кључне предности инфраструктурног проширења огледаће се кроз:

- Приступ бољим ресурсима - репрезентативни простор уз иновативну опрему и технолошке ресурсе омогућава стартап компанијама да раде на развоју своје идеје са високом ефикасношћу,
- Подршка за развој прототипа и истраживање,
- Networking,
- Повећање продуктивности,
- Развој иновација.

(2) Унапређење техничких капацитета на локацији седишта

Повећање капацитета соларне електране - соларна електрана у оквиру НТП Чачак постављена је на крову производно прототипског простора. Пројекат је реализован у марту 2021. године док је електрана пуштена у рад у априлу. Капацитет соларне електране је 25 kW . Произведена електрична енергија се примарно користи за рад компанија које су у саставу НТП-а Чачак, док ће се сав вишак произведене енергије враћати у мрежу. Постављена соларна електрана покрива 10% укупне снаге електроенергетског прикључка објекта. Инвестиција у проширење капацитета соларне електране доноси бројне бенефите, између осталог:

- *Повећање енергетске независности у односу на конвенционалне изворе који загађују животну средину,*
- *Смањење трошкова електричне енергије,*
- *Смањење емисије угљеника што имплицира повећање квалитета ваздуха кроз редуковање загађења животне средине,*
- *Подстицање улагања у обновљиве изворе енергије*

Планирано проширење капацитета износи 25 kW односно 100% у односу на тренутну снагу соларне електране. Такође, у плану за наредну годину, је и стицање статуса *купца-произвођача*.

Замена осветљења у прототипско производном простору и простору Управне зграде са циљем деловања на рационално трошење електричне енергије што резултира смањењем утрошка исте уз позитивно одражавање како на економске тако и на еколошке параметре.

(3) Припремне активности за изградњу новог објекта НТП-а Чачак

Током наредне године, НТП Чачак ће дати допринос у решавању круцијалних инфраструктурних проблема како би се стекли неопходни услови за почетак изградње новог пословног објекта, и то:

- **Изградња нове трафостанице “ЦЕР ЛИВНИЦА” 2x1000 kVA** - проблематика се односи на недостајућу инфраструктуру ТС која би снабдевала нови објекат НТП Чачак. Решење поменутог проблема огледа се у изградњи нове ТС 10/0,4 kV/kV “ЦЕР ЛИВНИЦА”, инсталисане снаге 2x1000 kVA која ће заменити постојећу где ће један трансформатор напајати нови објекат НТП Чачак.
- **Пројектовање и изградња система фекалне и атмосферске канализације** - сходно проблему који се учестало дешава, нарочито у периодима обилних падавина на постојећим објектима, уједно представљајући велику претњу за почетак изградње новог објекта НТП-а Чачак, сегмент изградње фекалне канализације неопходно је решити на најпогоднији начин, уз димензионисање по општем систему. Пошто у наведеном подручју постоји изграђена градска канализациона мрежа фекалне канализације, прикључак фекалне канализације је предвиђен на постојећу уличну мрежу преко ревизионих шахти у које се сливају отпадне воде из самог објекта, са ревизијом у поменутиим шахтама, пречника 1.0м, које су смештене око објекта. Атмосферска вода се са крова преко одговарајућег броја олучних вертикала одводи из објекта према условима јавних предузећа. Пројектовани концепт одвођења атмосферских отпадних вода са крова објекта (до нивоа приземља односно сутерена) путем олучних вертикала.
- **Приступне саобраћајнице** - у оквиру припремних активности за изградњу новог пословно техничког објекта НТП-а Чачак, неопходна је регулација имовинско правних односа у сегменту приступних саобраћајница. Проблем са приступним путевима још није решен, а тренутно неповољно стање утиче између осталог и на атрактивност локације.

Нови пословно-технички објекат НТП-а Чачак, је предвиђен на парцели бр. 4606/16 КО Чачак површине 9424м², са прикључком на јавну саобраћајницу КП 4576/2 (Ул. Пружна) преко постојеће интерне саобраћајнице КП 4606/1 КО Чачак.

По типологији објекат је слободностојећи, спратности Су+П+2, укупне БРУТО површине 12759.01м², БРГП 9172.89м², НЕТО површине 11934.24м², површине у основи 3588.68м², димензија у основи око 66х47.25м, висине слемена 12.25м и висине назидка 12.60 м.

У склопу сутеренске етаже предвиђен је:

- Производни део који обухвата 6 одвојених простора са 12 радионица за склапање готових производа без присуства опасних, запаљивих, токсичних материја, као и без испуштања отпадних вода, гасова и отпада у процесу производње (број и величине радионица су флексибилне);
- За сваки од простора предвиђена је по једна канцеларија и гардероба за запослене;
- Између су ходници предвиђени за кретање виљушкара, и два техничка излаза из објекта.

Приземље, први и други спрат имају класификациону ознаку 122012-Зграда која се употребљава у пословне сврхе и заузимају површину од 8,783.11 м², тј. 71% од укупне површине објекта.

На првој и другој етажи предвиђене су:

- По 4 групе пословних простора од којих се сваки састоји од канцеларије за менаџера, 3 канцеларије за запослене и медија центра;
- По 2 пословна простора отвореног типа око централног атријумског простора.



Слика 1 - Графички приказ ентеријера



Слика 2 - Графички приказ ентеријера

Приземље се састоји од:

- Главног улаза и неопходних евакуационих излаза;
- Пријемног пулта са шоу румом на тему индустрије Западне Србије на нивоу приземља;
- 2 централна атријума са уређеним парковским простором;
- 3 групе пословних простора од којих се сваки састоји од канцеларије за менаџера, 3 канцеларије за запослене и медија центра (предвиђених за запослене/кориснике);
- По 2 пословна простора отвореног типа око централног атријумског простора;
- Конференцијске сале



Слика 3 - Графички приказ ентеријера



Слика 4 - Графички приказ ентеријера



Слика 5 - Графички приказ ентеријера



Слика 6 - Графички приказ ентеријера

На свакој етажи заједничке, пратеће просторије су типски распоређене око вертикалних језгара (путнички и теретни лифтови са степеништима) и оне једине имају фиксне позиције:

- Санитарни чворови са просторијама за одржавање;
- Чајна кухиња са кафе баром;
- Техничке просторије (електро и машинске).

Пројектовани централни систем за надзор и управљање објекат сврстава у категорију паметних зграда, конципиран је тако да пружи могућност надзора, управљања и регулације над термо- техничким системима (системи грејања, вентилације и климатизације, припрема топле воде, припрема хладне воде) унутар објекта, као и мониторинг и/или управљање инсталацијама расвете, мерења енергије, дизел агрегата, водовода и канализације, аквизиција статуса опреме слабе струје, контроле приступа, видео надзора, лифтова итд. Сврха овог система је да омогући ефикасно конфигурисање подсистема са циљем рационализације, уштеде енергије као и повећања комфора.

Задатак централног система за надзор и управљање са пратећим електромоторним погоном термо- техничких инсталација је да обезбеди следеће:

- Достижање високог нивоа продуктивности
- Виши ниво сигурности и здравља свих корисника комплекса
- Могућност управљања потрошњом енергије и могућност генерисања уштеда
- Флексибилност у функционисању
- Модуларност система или делова система
- Поузданост и робусност
- Олакшан и интуитиван рад са свим системима на објекту
- Једноставно одржавање
- Дугорочну заштиту вредности инвестиције

Комплетна интеграција система аутоматског управљања и осталих система у објекту омогућава следеће предности:

- Побољшање продуктивности и општег здравља корисника
- Уштеда енергије и очување животне средине
- Уштеда средстава у експлоатацији објекта
- Једноставније и јефтиније управљање објектом

Табела 7: Општи циљ 3: Унапређење пословних капацитета НТП-а Чачак као дела иновационе инфраструктуре Републике Србије

Активност (1)	Опис активности (2)	Период имплементације (3)	Учесници у реализацији активности (4)	Очекивани резултати (5)
Изградња нових пословних капацитета	Проширење пословно-техничких капацитета НТП-а Чачак кроз изградњу новог пословно-техничког објекта у нето површини од 11934.24m ² спратности Су+П+2	2024.-2025. година	Сектор за инвестиције и одржавања у НТП Чачак	Савремени пословно технички објекат површине близу 13000 m ²
Прикључење на гасоводни систем	Прикључење на дистрибутивну гасоводну мрежу постојећег објекта на к.п. бр. 46060/17 КО Чачак као и планираног објекта на к.п. бр. 4606/16 КО Чачак	2024. година	Сектор за инвестиције и одржавања у НТП Чачак	Знатно нижи трошкови током периода грејне сезоне уз уштеду енергената.
Повећање капацитета соларне електране	Повећање капацитета соларне електране на 50 kW	2024. година	Сектор за инвестиције и одржавања у НТП Чачак	Нижи трошкови електричне енергије, смањење утрошка енергента уз промовисање обновљивих извора енергије.
Изградња нове трафостанице "ЦЕР ЛИВНИЦА" 2x1000 kVA	Изградња недостајуће инфраструктуре за напајање новог пословно техничког објекта НТП Чачак	2024.-2025. година	Сектор за инвестиције и одржавања у НТП Чачак	Изграђена трафостаница 2x1000 kVA која ће заменити постојећу где ће један трансформатор напајати нови објекат НТП Чачак
Пројектовање и изградња система фекалне и атмосферске канализације	Утврђивање постојећег стања и израда пројектно-техничке документације за реконструкцију и доградњу спољне фекалне и атмосферске канализационе мреже	2024. година	Сектор за инвестиције и одржавања у НТП Чачак	Унапређење и модернизација инфраструктуре за прикупљање фекалних и атмосферских отпадних вода
Приступне саобраћајнице	Регулисање имовинско правних односа у вези присутних саобраћајница, а све у склопу припремних активности у изградњи новог пословно техничког објекта НТП Чачак	2024. година	Сектор за инвестиције и одржавања у НТП Чачак	Регулисана проблематика у сегменту присутних саобраћајница што резултира обезбеђењем адекватнијег приступа новом објекту
Замена осветљења	Замена осветљења у прототипско производном простору и простору Управне зграде	2024. година	Сектор за инвестиције и одржавања у НТП Чачак	Позитивни утицај на смањење потрошње електричне енергије

ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру Пројектних активности планирана је реализација неколико пројеката у НТП Чачак током наредне године: Технопарк Србија 2 - Подстицање извоза кроз развој технолошких паркова, Програм подизања капацитета регионалних стартап центара, Програм формирања и развоја иновационих инкубатора у научно-истраживачким организацијама (НИО) у Републици Србији. Поред тога, у плану је и почетак реализације међународних пројеката, и то: "Metaverse for Regional Industrial Solutions and Expansion", "Land AND Soil Sensors System", "Circular Innovation Hub "CI-Hub"".

У наредним потпоглављима биће речи о наведеним пројектним активностима.

Програм подизања капацитета регионалних стартап центара

Програм подизања капацитета регионалних стартап центара у конзорцијуму који чини и Научно технолошки парк са једним регионалним иновационим стартап центром ће бити реализован у наредне две године, при чему ће НТП Чачак бити одговоран за администрацију и координацију свих активности на овом пројекту. Кроз овај програм значајно ће се унапредити подршка предузетничким тимовима и новим иновативном компанијама, развиће се и способности регионалних иновационих стартап центара како би могли да пружају подршку на систематичан и организован начин, и интегришу се у општи систем подршке иновацијама.

НТП Чачак је формирао шест конзорција и то са: Центром за развој иновативних делатности Врњачка Бања, Регионални иновациони стартап центар „Импулс” Горњи Милановац, Иновациони бизнис центар Златибор, Центар за развој иновација Ивањица, Регионални иновациони стартап центар Прибој, Иновациони стартап центар Бајина Башта.

Програм формирања и развоја иновационих инкубатора у научно-истраживачким организацијама (НИО) у Републици Србији

Иновациони инкубатор у смислу овог Програма подразумева посебан простор унутар НИО у ком се развија и примењује специјализован програм са циљем подршке и подстицања раста броја новооснованих предузећа (стартапа) у раној фази и других иновативних пројеката које креирају предузетнички тимови, као и промовисања интердисциплинарне сарадње и умрежавања међу студентима, истраживачима, наставницима, менторима и стручњацима из одређене индустријске области.

НТП Чачак формирао је **три иновациона инкубатора** у НИО и то су:

- Универзитет у Крагујевцу,
- Факултет техничких наука у Чачку и
- Факултет за машинство и грађевинарство.

“Технопарк Србија 2 - подстицање извоза кроз развој технолошких паркова“

Главни циљ пројекта “Технопарк Србија 2 - подстицање извоза кроз развој технолошких паркова” је повећање конкурентности индустрије високе технологије Србије, раст извоза и запошљавања кроз развој мреже научно технолошких паркова, како би се охрабрио што већи број младих за технолошко предузетништво и оснивање нових стартап компанија.

● Програм “Raising Starts“

Програм који се рализује у оквиру пројекта “Технопарк Србија 2”. Raising Starts је први pre-seed програм у Србији који истовремено обезбеђује и стручну и финансијску подршку стартап тимовима и компанијама у најранијим фазама развоја иновативних производа и услуга.

Учешћем у програму стартап тимови и компаније стичу неопходна знања и вештине како да премосте препреке на путу од иновативне идеје до спремности за инвестиције и излазак на глобално тржиште.

Очекивани резултати:

- Креирање 8 стартап тимова.
- Регистрација 2 стартап компаније.

● Стартап камп Кампино

Кампино је интензиван тродневни програм учења, рада и дружења који се одржава у инспиративном окружењу у НТП-а Чачак, са циљем да млади закораче у стартап свет, стекну знања и вештине како да креирају идеје/уче проблеме, формирају тим и упознају се са корацима у развоју једног успешног стартапа.

Очекивани резултати:

- Креирање 10 стартап тимова.
- Оснивање бар 1 стартап тима који ће поднети пријаву за неки од постојећих програма финансирања развоја иновативних идеја.

Metaverse for Regional Industrial Solutions and Expansion

У сарадњи са партнерима из Италије, Хрватске, Словеније, Грчке, Србије, Црне Горе, Албаније и Босне и Херцеговине, реализоваће се пројекат са циљем успостављања транснационалног Метаверсе кластера на нивоу АДРИОН-а. Заједнички циљ је јачање сарадње, консолидација мрежа истраживачких и пословних заједница, и унапређење усвајања напредних технологија унутар индустријског Метаверсе-а. Кроз успостављање нових кластера и формирање стратешких партнерстава, наш пројекат ће значајно допринети развоју капацитета истраживања и иновација, јачајући конкурентност индустрије Метаверсе-а унутар и изван региона АДРИОН.

Специфични циљеви пројекта усклађени су са основним циљем АДРИОН-а да развије и унапреди капацитете истраживања и иновација, као и усвајање напредних технологија. Ови специфични циљеви се односе на:

- Олакшавање дељења знања и размена најбољих пракси између истраживачких центара, универзитета и заинтересованих страна како би се унапредили капацитети.
- Промовисање усвајања напредних технологија и дигиталних решења како би се подстакла иновација и конкурентност.
- Идентификација и представљање напредних технологија и дигиталних решења са високим потенцијалом за индустрију Метаверсе-а.
- Омогућавање преноса технологије и активности изградње капацитета ради олакшавања ефикасног усвајања и употребе напредних технологија.
- Организовање обука, радионица и догађаја ради повећања свести и разумевања дигиталних решења унутар Метаверсе кластера.
- Подстицање сарадње између истраживачких центара, сектора високог образовања, јавних власти и приватних компанија како би се омогућио пренос технологије и изградња капацитета у индустрији Метаверсе-а.

Land AND Soil Sensors System

Пројекат LANDS има за циљ да реши заједнички изазов у превенцији катастрофа. Пренос технологије (ТТ) из истраживачког подручја ка компанијама наилази на тешкоће у овом прелазном периоду. Посебно, мала и средња предузећа (МСП) суочавају се са препрекама у добијању вредности из резултата истраживања и претварању истих у производе и услуге. Изазов у пројекту је подстицање деловања компанија на нове технологије (превазилажење препрека у примени технологија) путем повећања постигнутих резултата како би се адресирао развој ICT система и превенција катастрофа.

Општи циљ је развој и унапређење капацитета истраживања и иновација, као и усвајање напредних технологија кроз развој вештина за паметну специјализацију, индустријску транзицију и предузетништво. Конкретно, пројекат жели да подржи стварање и развој социјалних предузећа за радну инклузију, малих и средњих предузећа (МСП), и стартапа, заснованих на употреби нових технологија за суочавање са клизиштима и сушом у земљишту.

НТП Чачак ће учествовати у прикупљању података на почетку пројекта ради формулисања тренутног стања истраживања. Када резултати буду доступни, учествоваће у анализи кључних тачака и идентификацији решења. Заправо, активно ће учествовати у рецензији где ће се анализирати резултати и кључни проблеми уз допринос побољшању решења и сарађивати са осталим партнерима како би се постигла заједничка решења. Такође, биће укључен у валидацију методологије дизајна стратегије и плана акције.

Circular Innovation Hub “CI-Hub”

Пројекат циља на традиционалне, запостављене, у значајној мери руралне и маргиналне, индустријске регионе у транзицији са нижом применом иновација и слабо развијеном иновационом инфраструктуром, у поређењу са суседним регионима. Додатно, недавно истраживање је показало да је недостатак прихватања циркуларне понуде од стране потрошача и корисника једна од примарних препрека за прелазак на циркуларну економију. МСП се суочавају са великим потешкоћама у достизању фазе еколошке изврности због својих ограничених ресурса за усвајање циркуларног пословања заједно са 4.0 технологијама. 4.0 технологије могу да уведу „паметни концепт“, који има огроман потенцијал да олакша кружне принципе. Међутим, упркос овом потенцијалу, постоји мало свести и знања о томе како искористити нове дигиталне технологије да би се олакшао прелазак на циркуларну економију. С друге стране, ланци снабдевања постају све скупљи, компликованији, неизвесни и рањивији, док МСП настављају да траже јефтиније, брже и боље ланце снабдевања. Да би се превазишли ови изазови, на ланце снабдевања треба утицати примена и кружних пракси и 4.0 технологија. Из тог разлога постоји потреба да МСП разумеју стање спремности и 4.0 и СЕ праваца у ланцу снабдевања и омогуће им да припреме и инвестирају у кружне принципе са 4.0 технологијама, које омогућавају постизање паметнијих и више кружних ланаца снабдевања.

Пројекат је у фази оцењивања и након позитивног исхода очекује се да НТП Чачак учествује као партнер и корисник очекиваних резултата заједно са 11 партнера из области централне и југо-источне Европе.

Табела 8. Пројектне активности

Активност (1)	Опис активности (2)	Период имплементације (3)	Учесници у реализацији активности (4)	Очекивани резултати (5)
Пројекат “Технопарк Србија 2 - подстицање извоза кроз развој технолошких паркова”	Повећање конкурентности високотехнолошке индустрије у Србији кроз развој научно технолошких паркова. Главни фокус пројекта је подстицање извоза и запошљавања, посебно кроз подршку развоју стартап компанија.	2019. - 2024. година	НТП Чачак	Оснивање нових стартап тимова и компанија.
Програм “Raising Starts”	“Raising Starts” пружа стручну подршку, менторску обуку и финансијску помоћ стартаповима у раној фази развоја.	2019. - 2024. година	НТП Чачак	8 нових тимова и 3 компаније
Стартап камп - Кампино	Троднедни програм учења, рада и дружења са циљем да млади закораче у стартап свет, стекну знања и вештине како да креирају идеје/ уче проблеме, формирају тим и упознају се са корацима у развоју једног успешног стартапа.	2024. година	НТП Чачак	Оснивање 10 нових стартап тимова.
Програм формирања и развоја иновационих инкубатора у НИО у Републици Србији.	Фокус ће бити на подизању капацитета иновационих инкубатора у оквиру НИО. Програм ће пружити подршку предузетничким тимовима унутар НИО, посебно студентима, истраживачима и/или наставном особљу, који ће развијати своје иновације и пословне идеје кроз оснивање нових предузећа (стартапа).	2024. година	НТП Чачак и НИО	Оснивање најмање 9 стартап тимова или стартапа који су поднели пријаве за неки од постојећих програма финансирања развоја иновативних идеја.
Подстицање настајања пословних иницијатива на основу научно-истраживачких резултата уз подршку Иновационих инкубатора	Циљ програма је развој регионалних иновационих стартап центара, укључујући стартап инкубаторе и смарт сити центре, који подржавају стартап тимове и новооснована компаније. Фокус програма је на развоју компетенција центара за пружање организоване и конзистентне подршке, с циљем постизања самоодрживости и интеграције са научно-технолошким парковима.	2024. година	НТП Чачак и РИСЦ	Оснивање додатних 10 стартап тимова и бар 3 регидтроване стартап компаније.
Међународни пројекти	Истраживање и идентификација пројеката за сарадњу са националним и међународним партнерима. Фокус је на припреми темеља за будуће иновативне пројекте, проширењу мреже контаката и ресурса, те стварању могућности за имплементацију међународних иницијатива у оквиру НТП Чачак.	2024. година	НТП Чачак	Успостављање међународне сарадње, унапређење знања и технологије, проширење могућности за иновације и пословне прилике.

МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ

НТП Чачак од свог оснивања промовише и упознаје јавност са својим пословним активностима, путем презентација, локалних медија, сајта, а од 2018. године активно користи и друштвене мреже за промоцију компанија чланица, стартапа и пословних активности. Као компанија имамо за циљ да редовно извештавамо ширу јавност о свим дешавањима у склопу НТП Чачак, са усмерењем ка циљним групама које се информишу кроз тачно одређене канале комуникације. Циљ је стварање комуникационе мреже са свим тренутним и потенцијалним стејхолдерима, компанијама чланицама и стартапима.

Препознатљив је раст броја младих, високообразованих особа које развијају своје стартапе као и раст привредне активности кроз стартапе у области производње машинства, електротехнике и електронике и дигиталних услуга. Делатности у пословном комплексу који је посебан јер садржи већи део халског простора, усмерен је ка индустријском развоју 4.0 генерације кроз добро организован простор, употребу савремене опреме, размену искустава привредника у сврху развоја иновација и пословања. НТП Чачак настоји да све наведене услуге и потребне информације пружи путем сајта, друштвених мрежа Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube), брошуре, презентација кроз међународне сајмове и догађаје али и кроз “добар глас” од корисника до корисника.

На друштвеним мрежама кроз циљане дигиталне кампање на Instagramu, facebook-u и linkedin-u, успешно промовишемо информације о иновацијама, стартапима, догађајима, НТП заједници која се одвијају у просторијама НТП Чачак, стварајући садржај који привлачи пажњу циљне публике. На нашем сајту истичемо најновије актуелности о дешавањима, стартапима и технолошко развојним пројекатима унутар НТП Чачак, пружајући јавности детаљне информације о услугама које нуди НТП Чачак, капацитетима које располаже, иновацијама, кљуним догађајима као и могућностима сарадње са стартапима и компанијама чланицама.

Путем најаве догађаја на различитим платформама и путем локалних медија, промовишемо активности попут предавања, радионице, конференције, догађаја едукативног карактера који се одржавају у просторијама НТП Чачак, стварајући интересовање младим људима да своју идеју претворе у будући стартап.

Поред дигиталног маркетинга, ефикасно користимо и традиционалне канале промоције попут брошура/флајера/кратких писаних садржаја, како би информисали што већи број интересената о пословању НТП-а Чачак. Промотивни материјал у штампаном формату, двојезични, је планиран за покривање кључних догађаја и у 2024. години, прво ради информисања националних и међународних сарадника, тако и ради постизања ефекта “подизања свести” локалног и интернационалног карактера, о једном од 4 научно технолошка парка у Републици Србији.

Графички приказ 2: Промотивне активности усмерене ка дефинисаним циљним групама



Табела 9. Маркетинг активности

Активност	Опис активности	Период имплементације	Учесници реализацији активности	Очекивани резултати
Брошура Информатор Промотивни материјал	Брошура до 30 страница на српском и енглеском језику, са прецизним информацијама, циљевима НТП Чачак, капацитетима, услугама које пружа као и догађајима које организује, намењена да пружи све потребне информације о НТП Чачак на једном месту за клијенте и делегације током посете НТП Чачак. Израда промотивног материјала током догађаја. Радионице о тренутно актуелним пословима са циљем да привуче младе од 18-30 година и будуће стартап тимове. Најава важних догађаја путем сајта, друштвених мрежа и локалних медија. Видео реклама на билборду Културног центра.	Први квартал 2024. година Четврти квартал 2024. године	Координатор ван локације Сарадници на пројектима НТП Чачак	20-30% више младих људи од 18-30 година који ће се заинтересовати за НТП Чачак. 20% више заинтересованих за coworking простор и конференцијску салу. Путем брошуре, презентација и рекламе да 30% више људи сазна о свим услугама које пружа НТП Чачак.
Друштвене мреже Најава догађаја	Информисање циљних група и јавности о тренутним дешавањима, услугама, капацитетима, као и најава догађаја (едукативног карактера, догађајима који укључују иновације и технолошки развој). Циљна група: Компаније чланице, стартапи, студенти, средња и основна школа. Циљ је да путем креативног садржаја заинтересујемо младе који су константно присутни на друштвеним мрежама, као и да обавештавамо НТП заједницу.	2024. година	Координатор ван локације седишта Сарадници НТП Чачак	90 постова на instagramu 10 видео постова (Reels) 5-10 плаћених промоција Број пратилаца да пређе 3000 70 постова на Facebook/Linkedin. Да се повећа посећеност за 30%.
Сајт НТП Чачак	Промоција релевантних информација о капацитетима НТП Чачак, о техничким карактеристикама и опреми коју поседује прототипско-производни простор конференцијска сала, лабораторија, coworking простор као и услугама које пружа НТП Чачак. Информисати јавност о догађајима и актуелностима у пословању НТП-а Чачак.	2024. година	НТП Чачак	40% већа посећеност сајту у односу на 2023. годину. 5-10 фотографија о лабораторији, прототипско производном простору, канцеларијском простору и конференцијским салама.
Оглашавање путем медија	Локалне медије обавештавати о свим предстојећим догађајима у просторијама НТП Чачак, проследити им текстове и фотографије са поменутих догађаја. Захтевати од медија да видео садржај постављамо на нашем youtube каналу. Информисање јавности путем медија.	2024. година	НТП Чачак	Минимум 10 видео материјала на youtube каналу. За 30% више да јавност буде информисана о реализованим и будућим догађајима у односу на предходну годину.
Припрема маркетинг стратегије	Написати све активности, циљеве које доносе маркетинг активности, рокови за имплементацију и особе које су одговорне за те активности.	Фебруар 2024. године	НТП Тим НТП Београд кроз „Технопрк Србија 2“	Продуктивност за 40% већа. Имплементација ефикаснија за 40%.

ИДЕНТИФИКОВАНИ РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА

Међу најзначајнијим ризицима и изазовима препознатим током израде Плана и програма, истиче се недостатак довољног броја едукованих запослених који могу обављати активности везане за проширивање сарадње са Регионалним иновационим стартап центрима са којим је НТП Чачак закључио уговоре о конзорцијуму и активности предвиђене за покретање три Иновациона инкубатора на НИО. Сарадња са шест РИСЦ и три НИО подразумева значајне модификације у организационој структури запослених, уз неизбежно додатно ангажовање садашњих запослених и преко радног времена и додатна мотивација, како би искуснији запослени посветили више пажње новозапосленима током упознавања о пословима и услугама НТП-а Чачак.

Као један од ризика у раду НТП-а Чачак, истиче се чињеница да ће највећи проценат компанија у наредној години ући у трећу годину развоја у оквиру НТП-а Чачак, што имплицира излазак компанија из заједнице. Све компаније које аплицирају по једном од Јавних позива НТП-а Чачак имају могућност да се развијају у оквиру НТП заједнице у периоду до три године. Током наведеног периода, свим чланицама су на располагању инфраструктурне услуге, као и услуге из soft пакета подршке. Чињеница да највећи проценат компанија улази у трећу годину развоја у оквиру НТП заједнице и да постају довољно зреле за самосталан излазак на тржиште, уједно представља и ризик, али и шансу за улазак нових чланица које ће развијати своје иновативне производе/услуге уз подршку НТП тима.

Током 2024. године очекује се почетак изградње новог објекта НТП-а Чачак, са још увек актуелним проблемом решавања недостајуће инфраструктуре. Један од ризика за испуњавање свих очекиваних услова су неизграђени прикључци на мрежу ел. енергије, гасовода, водоводне и канализационе мреже, као и на приступне путеве.

Ризици који могу утицати на остваривање планираних резултата се односе на одрживост услуга које смо успоставили у протекле две године. Део услуга намењен младим компанијама и технолошко развојним компанијама се финансира из средстава буџета или на локалном или на републичком нивоу, док је део услуга остварен и успостављен кроз донаторске пројекте. Нове услуге успостављене кроз пројекте су „pre seed“ у оквиру пројекта „Технопарк Србија 2“, менторинг програм за пословни сектор и стручне анализе интеграције савремених технолошких система у производним компанијама као део пројекта финансиран од стране „ЕУ ПРО +“ програма и „Greentech startup“ програм финансиран од стране „GIZ“ канцеларије у Србији. Све наведене услуге доприносе увећању броја стартап тимова и стартап компанија, подстичу успешнији развој технолошких компанија и свеукупно доприносе унапређењу иновационог окружења на подручју Чачка. Реализацијом сваке од наведених услуга установили смо да су оне изводљиве уколико постоји финансирање из одређених средстава, односно корисници још увек нису спремни да комерцијално издвоје средства за већину наведених програма.

Комерцијализација Виртуелног чланства један је од изазова, јер компаније, у виртуелном чланству изискују одређено време за услуге и посвећеност тима НТП-а. План је да се у наредном периоду комерцијализује услуга кроз додатно коришћење инфраструктурних капацитета у складу са захтевима виртуелних чланица.

Смањење броја становника у Чачку и подручју Шумадије и Западне Србије, потврђено је пописима становништва од 2002. године до сада. Статистички подаци указују на демографске промене (повећана просечна старост становништва у нашем окружењу, што нам говори да се смањује број младих и радно способних становника) и емиграције (младих и високообразованих) који могу бити циљна група НТП-а Чачак.

Евентуални ризик који се односи на пропусте у образовању младих како у основним школама тако и у средњим, настали током Ковид пандемије, која је оставила последице и угрожава квалитет образовања у каснијим годинама нарочито на студијама.

Недостатак подршке истраживању и развоју - подстицање иновација и научног напретка има потенцијал да донесе бројне користи, док су неки од недостатака: висок ризик и неизвесност (посебно пројеката у почетним фазама развоја), затим краткорочно размишљање и фокус на профит, (многе компаније су фокусиране на краткорочне планове и профит, што може довести до занемаривања дугорочних инвестиција у истраживање и развој) и недостатак сарадње између сектора (сарадња између академског сектора и привреде).

Недовољно поверење научно-образовних институција према младим организацијама као што је научно-технолошки парк, стартап центар и организације за подршку иновацијама, може бити препрека за иновације и развој, нарочито у периоду када се очекује већа сарадња и подстиче настајање стартап и спиноф компанија из академског сектора. Ситуација се може побољшати кроз: едукацију и свест о иновацијама (образовање укључених страна о значају иновација и улози организација за подршку иновацијама и стартапима); затим кроз сарадње и партнерства (креирање механизма за сарадњу између научно-образовних институција и младих организација може помоћи у изградњи међусобног поверења) и промоција успеха (истицањем примера успешних сарадњи између стартапова и научно-образовних институција, може се створити позитиван друштвени оквир који подржава поверење).

ФИНАНСИРАЊЕ ОПЕРАТИВНОГ ПОСЛОВАЊА

НТП Чачак је непрофитно привредно друштво, у складу са Оснивачким актом. Табела пројектовани приходи формирана је на основу очекиваних сопствених прихода од услуга и одобрених пројеката, субвенција и дотација из буџета Града Чачка и субвенција из Републике Србије. Посматрана година је за већину компанија чланица трећа година пословања у оквиру инфраструктурних капацитета НТП Чачак на основу уговора о пружању услуга.

У прве три године пословања предвиђени су субвенционисани услови. Све чланице су примљене у чланство НТП Чачак на основу оцена комисије за пријем фирми чланица, а према јавним позивима који су били на снази у тренутку пријема чланица.

Субвенционисани услови одобреним корисницима подразумевају обрачунавање накнаде и то: 30% од комерцијалне цене у I години пословања, 50% од комерцијалне цене у II години пословања и 70% од комерцијалне цене у III години пословања.

У овину Табеле 9. може се уочити планирани раст сопствених средстава, у односу на период 2023. године, а планирани су поред приказаних прихода услуга, увећање прихода кроз међународне и домаће пројекте. Претпоставка је да ће се увећати приходи од пројеката у складу са јачањем капацитета и стицањем искуства у пројектном финансирању.

План прихода за 2024. годину

Табела 9: Приходи за 2024. годину

ПЛАН ПРИХОДА ЗА 2024. ГОДИНУ		
Ред.бр.	Основ прихода	Пројекција прихода
1	Дотације Града Чачка за оперативно пословање	18.000.000,00
2	Субвенције Министарства за науку, технолошки развој и иновације	14.000.000,00
3	Укупни приходи из пословања НТП Чачак (3.1+3.2+3.3+3.4)	15.000.000,00
3.1	Приходи по основу услуга пословне инкубације (стартап и технолошки развојне компаније)	7.600.000,00
3.2	Приходи по основу услуга coworking простора	900.000,00
3.3	Приходи по основу накнаде заједничких трошкова (струја, грејање, обезбеђење објекта)	3.500.000,00
3.4	Приходи по основу пројектних активности	3.000.000,00
УКУПНО (1+2+3)		47.000.000,00
* Укупни приходи из пословања НТП-а Чачак приказани су без ПДВ-а.		

План расхода за 2024. годину

Пројекција расхода за 2024. годину, припремљена је у складу са пословањем из претходних година, а у свему у складу са очекиваним групама трошкова (трошкови материјала, зараде запослених, производне услуге, нематеријани трошкови и трошкови обезбеђења и одржавања пословних капацитета).

Планирани трошкови су представљени кроз описе активности у наставку и Табеларни приказ, док су пословни капацитети на којима НТП Чачак оперативно послује су:

- (1) Седиште НТП Чачак, адреса Др Драгише Мишовића 169, Чачак
- (2) Стартап центар НТП Чачак, адреса Трг народног устанка 2, Чачак
- (3) Спрат 1. пословне зграде, адреса Војводе Степе 97/2, Чачак

Планиране позиције у 2024. години, Субвенције и суфинансирање делатности НТП Чачак из буџета Града Чачка односе се на позиције класе 5. *Расходи*, према бројевима и називима конта:

Конто 51- Трошкови материјала – трошкови енергената (трошкови гаса, електричне енергије и горива), канцеларијски материјал, ситан инвентар и др. опредељени у вредности од 2,5 милиона из средстава буџета Града, а укупан износ опредељене позиције је 13,5 милиона динара.

Конто 52 – Трошкови зарада, уговора, накнада трошкова и друга примања – трошкови накнада запослених: радно ангажованих, ангажованих путем омладинских задруга су формиран на основу повећаног обима посла, и то 12 милиона динара су планирана средства са позиције Града, док је укупна вредност позиције 18,6 милиона динара.

Конто 53 – Трошкови производних услуга – планирани трошкови интернета и телефона, одржавања службеног аутомобила, комуналних услуга, регистрација возила и других трошкова производних услуга планирани су у вредности од 800.000,00 динара из средстава Града Чачка, док је укупна вредност позиције из осталих извора 6,3 милиона динара.

Конто 54 – Трошкови амортизације су планирани у износу од 200.000,00 динара на позицији остварених прихода пословања док је учешће Града у овој позицији 0,00 динара.

Конто 55 – Нематеријални трошкови – планирани трошкови консултантских агенција из области права, књиговодствених услуга, услуга ревизије и услуга конасалтинга, трошкови услуга стручних лица и други нематеријални трошкови) планирани су у вредности од 2,7 милиона из средстава Града, а укупна вредност за предвиђену позицију је 8,4 милиона динара.

Укупна планирана средства, за суфинансирање оперативног пословања НТП-а Чачак из Града Чачка, износе 18 милиона динара.

Табела 10: Пројектовани расходи за 2024. годину

План расхода за период 2024. године НТП Чачак					
Број конта (1)	Опис трошка(2)	Финансирање Град Чачак (3)	Финансирање НИТРА (4)	Сопствени приходи и пројекти (5)	Укупно (6)=(3)+(4)+(5)
51	Трошкови материјала и енергије (512+513+514)	2.500.000,00	9.000.000,00	2.000.000,00	13.500.000,00
512	Трошкови канцеларијског материјала, материјала за одржавање хигијене, режисијског материјала итд.	500.000,00	0,00	200.000,00	700.000,00
513	Трошкови горива и енергије(5132+5133+5134)	2.000.000,00	8.200.000,00	1.600.000,00	11.800.000,00
5132	Трошкови горива за аутомобил	0,00	200.000,00	500.000,00	700.000,00
5133	Трошкови ел. Енергије	2.000.000,00	5.000.000,00	100.000,00	7.100.000,00
5134	Трошкови гаса	0,00	3.000.000,00	1.000.000,00	4.000.000,00
514	Трошкови осталог материјала, одржавање некретнина инвентара и опреме	0,00	800.000,00	200.000,00	1.000.000,00
52	Трошкови зарада, уговора, накнада трошкова и друга примања (520+521+522+523+524+526+528+529)	12.000.000,00	500.000,00	6.100.000,00	18.600.000,00
520-522	Трошкови бруто зарада и уговора[1]	8.600.000,00	0,00	3.000.000,00	11.600.000,00
521	Трошкови доприноса на терет послодавца	2.700.000,00	0,00	2.100.000,00	4.800.000,00
526	Трошкови накнада Скупштине и др. радних тела	0,00	500.000,00	0,00	500.000,00
528	Трошкови ангажовања путем агенције и задруге	200.000,00	0,00	800.000,00	1.000.000,00
529	Остали лични расходи (дневнице, превоз, друга лична примања)	500.000,00	0,00	200.000,00	700.000,00
53	Трошкови производних услуга (531+532+535+536+539)	800.000,00	1.900.000,00	3.600.000,00	6.300.000,00
531	Трошкови интернета и телефона	0,00	600.000,00	200.000,00	800.000,00
532	Трошкови одржавања опреме и текућег одржавања (5321+5322)	200.000,00	0,00	1.200.000,00	1.400.000,00
5321	Трошкови текућег одржавања у пословну инфраструктуру и опрему (службено возило, опрема и др.)	200.000,00	0,00	200.000,00	400.000,00
5322	Трошкови текућег одржавања - развој мреже и опреме за снабдевање природним гасом као основним енергентом загревања објекта	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00
535	Трошкови огласа, промотивног материјала, рекламе	300.000,00	0,00	400.000,00	700.000,00
536	Суфинансирање развојних пројеката (проширење капацитета соларне електране, заштита животне средине и др.)	0,00	300.000,00	1.600.000,00	1.900.000,00
539	Трошкови осталих производних услуга (комуналне услуге, регистрација и ауто пута, др. производних услуга)	300.000,00	1.000.000,00	200.000,00	1.500.000,00
54	Трошкови амортизације	0,00	0,00	200.000,00	200.000,00
55	Нематеријални трошкови (550+551+552+553+555+559)	2.700.000,00	2.600.000,00	3.100.000,00	8.400.000,00
550	Трошкови стручног образовања и усавршавања запослених	300.000,00	0,00	0,00	300.000,00
550	Трошкови адвокатских услуга и правног саветовања	500.000,00	0,00	0,00	500.000,00
550	Трошкови књиговодствених услуга, услуга ревизије и услуга консалтинга	500.000,00	600.000,00	0,00	1.100.000,00

550	Трошкови осталих услуга (трошкови обезбеђења и чишћења просторија)	400.000,00	2.000.000,00	1.200.000,00	3.600.000,00
550	Трошкови организација семинара, обука, презентација, предавања	400.000,00	0,00	100.000,00	500.000,00
551	Трошкови репрезентације	0,00	0,00	300.000,00	300.000,00
552	Трошкови премија осигурања	500.000,00	0,00	0,00	500.000,00
553	Трошкови платног промета и банкарских услуга	100.000,00	0,00	50.000,00	150.000,00
555	Трошкови пореза и накнада	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00
559	Остали нематеријални трошкови (огласи у штампци, таксе, претплате и др. нематеријални трошкови)	0,00	0,00	450.000,00	450.000,00
	СУМАРНО :	18.000.000,00	14.000.000,00	15.000.000,00	47.000.000,00

ЗАКЉУЧАК

Република Србија интензивно реформише свој систем науке и технолошког развоја, кроз низ стратешких докумената и кључних закона. Створене су нове институције: Фонд за науку, Институт за вештачку интелигенцију, Институт БиоСенс, Институт за информационе технологије у Крагујевцу, Научно-технолошки паркови у Београду, Нишу, Новом Саду и Чачку. Ојачане су постојеће институције кроз капитална улагања и нове програме. У наредној години очекује се наставак улагања државе у пословне објекте научно-технолошких паркова међу којима је пројекат новог објекта НТП Чачак површине 12.700 м² на локацији седишта друштва, кроз директну инвестицију Владе Републике Србије и ресорног Министарства науке, технолошког развоја и иновација.

Велики допринос у досадашњем и будућем развоју НТП-а Чачак имају Град Чачак и Република Србија, кроз кључне капиталне инвестиције. У годинама за нама постали смо препознатљиви у више од 10 локалних самоуправа у окружењу, као место за настајање и развој иновационе делатности како за млађе учеснике из школа и факултета тако и за оне искусније који своје знање и стручност намеравају да преточе у нове технолошке компаније са потенцијалом експоненцијалног раста у националној и међународној економији.

Досадашњим радом окупили смо више од 60 привредних субјеката, који радно ангажују више од 250 високообразованих кадрова, афирмисано је више од 50 младих предузетника, 1.300 студената је анимирано за технолошко и стартап предузетништво, више од 2.500 учесника пратило је организоване форме представљања иновативних пројеката/предавања/организација, одржано је више од 200 догађаја, а више од 400 учесника је похађало неки од доступних програма/предавања/обука. На јавним конкурсима имали смо више од 50 пријава, компаније чланице развијају више од 20 иновационих пројеката, уз више од 40 освојених награда за иновације и предузетништво.

У наредној години, главни циљеви оријентисани су на увећање броја стартап тимова и стартап компанија, координацију програма подизања капацитета регионалних иновационих стартап центара и формирање и развој иновационих инкубатора у НИО уз проширење пословних и стручних капацитета.

Сарадња и тимски рад представљају неизоставни аспект успеха сваке организације. Осигурати синхронизован и усмерен тимски рад, је од кључног значаја за остваривање постављених циљева и планова. Обезбеђивањем разноврсности тима кроз комбинацију различитих вештина у организацији, из различитих делова организације, доприноси се реализацији планова и испуњењу циљева.

Континуитет улагања у јачање ресурса садржаних у НТП-у Чачак доноси резултате високе вредности, такве да могу позитивно утицати на развој нашег града, технолошки напредак привреде и представљати конкурентну предност образовним установама, научним и истраживачким организацијама у нашем окружењу.

У Чачку,
Јануар 2024. године


Мирко Пешић,
в.д директора НТП-а Чачак